

DEZBATERI PARLAMENTARE

Parlamentul Republicii Moldova de legislatura a XIX-a

SESIUNEA a VIII-a ORDINARĂ – MAI 2014

Ședința din ziua de 16 mai 2014

(STENOGRAMA)

SUMAR

1. Declarația ședinței ca fiind deliberativă. (*Onorarea Drapelului de Stat al Republicii Moldova.*)

2. Dezbaterea ordinii de zi aprobarea ei.

3. Dezbaterea și adoptarea proiectului de Hotărîre nr.108 din 17 martie 2014 pentru aprobarea Planului de acțiuni pe anii 2014 – 2015 privind implementarea Strategiei naționale anticorupție (2011 – 2015).

4. Dezbaterea în lectura a doua a proiectului de Lege nr.106 din 17 martie 2014 cu privire la acordarea de facilități la preschimbarea pașapoartelor de tip ex-sovietic. La propunerea domnului deputat Andrian Candu, vicepreședinte al Parlamentului, procedura de vot se transferă pentru săptămîna viitoare.

5. Dezbaterea și adoptarea proiectului de Hotărîre nr.178 din 14 mai 2014 pentru constituirea Comisiei speciale pentru selectarea candidaților la funcția de Avocat al Poporului și la funcția de Avocat al Poporului pentru protecția drepturilor Copilului.

6. Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.356 din 4 septembrie 2013 privind performanța energetică a clădirilor. (*Notă. La ședința de plen a Parlamentului din 26 septembrie 2013 au fost sistate discuțiile la etapa prezentării rapoartelor. Continuarea examinării proiectului prin prezentarea rapoartelor de către comisiile sesizate în fond.*)

7. Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.44 din 7 februarie 2014 cu privire la administratorii autorizați.

8. Dezbaterea și aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege nr.505 din 6 decembrie 2013 pentru modificarea și completarea Legii nr.21 din 1 martie 2013 cu privire la oamenii de creație și la uniunile de creație (*art.2, 23, 24 ș.a.*).

Ședința începe la ora 10.22.

Lucrările sînt prezidate de domnul Igor Corman, Președintele Parlamentului, asistat de domnii Andrian Candu și Oleg Bodrug, vicepreședinți ai Parlamentului.

Domnul Igor Corman:

... și deschidem următoarea ședință.

Vă rog să onorăm Drapelul Țării. (*Se onorează Drapelul de Stat al Republicii Moldova*)

Vă mulțumesc.

Ordinea de zi o avem aprobată.

Domnul Hadârcă.

Domnul Ion Hadârcă:

Fracțiunea Partidului Liberal Reformator solicită o pauză de 15 minute, domnule Președinte, înainte de începerea ședinței.

Domnul Igor Corman:

Da, deci un grup parlamentar solicită o pauză de 15 minute.

Revenim la 10.40 și continuăm ședința.

P A U Z Ă

*

* * *

D U P Ă P A U Z Ă

Domnul Igor Corman:

Domnilor deputați.

Putem continua ședința? Frațiunea care a solicitat pauza, sînt toți? Au venit în sală?

Deci continuăm ședința. Avem ordinea de zi aprobată.

S-au anunțat doi colegi... în legătură cu pauza? (*Rumoare în sală.*)

Doamna Guțu.

Doamna Ana Guțu:

Domnule Președinte,

Vă rog să îmi permiteți o scurtă declarație de la tribuna centrală.

Domnul Igor Corman:

Eu vă rog, dacă vreți să ne informați despre motivul pauzei, da, dar fără precedente, nu de la tribuna centrală. Vă rog frumos, de la microfon.

Doamna Ana Guțu:

OK. Atunci o să mă ridic în picioare.

Stimați colegi deputați,

Fracțiunea Partidului Liberal Reformator își exprimă profunda îngrijorare în legătură cu situația creată în domeniul financiar bancar în Republica Moldova.

Astfel, implicarea frauduloasă a băncilor rezidente ale Republicii Moldova și a mai multor instanțe judecătorești în spălarea a peste 18 miliarde de dolari, proveniți din Federația Rusă, care au făcut ca să fie aprobată această tranzacție de...

în mod tacit, de Banca Națională a Republicii Moldova și a instituțiilor de control ale statului.

În al doilea rând, considerăm inadmisibil acceptul Băncii Naționale a Republicii Moldova pentru vânzarea către Banca de Stat a Federației Ruse „Vnesheconombank” a unui pachet important de acțiuni al Băncii de Economii a Moldovei.

Cedarea controlului asupra unicii bănci cu capital de stat către Guvernul Federației Ruse contravine interesului național și parcursului european al Republicii Moldova.

Constatăm, de asemenea, atitudinea iresponsabilă a Băncii Naționale și a guvernatorului Băncii Naționale vizavi de fluctuațiile cursului valutar din Republica Moldova.

Și, în contextul acelor expuse mai sus, constatăm lipsa de profesionalism al domnului Guvernator al Băncii Naționale Dorin Drăguțan.

Și cerem dumneavoastră, domnule Președinte al Parlamentului, să faceți uz de prerogativele legale și să propuneți plenului Parlamentului demisia domnului Guvernator al Băncii Naționale Dorin Drăguțan. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Da. Doamnă Guțu,

Noi, de fapt, subiectul îl cunoaștem. Dumneavoastră l-ați prezentat și la o conferință de presă mai mult timp în urmă, cu vreo săptămână în urmă.

Deci eu cred că am răspuns și eu, că am fost solicitat de jurnaliști ce cred eu despre conferința de presă pe care ați organizat-o exact la subiectul respectiv.

Și eu am amintit că există o lege în țara aceasta, care se numește Legea cu privire la Banca Națională. Și în această lege sînt prevederi foarte clare în ce condiții poate fi demis Guvernatorul Băncii Naționale. Eu cred că răspunsul meu a fost unul foarte clar.

Domnul Ioniță.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule Președinte,

Rugăm ca proiectele de Lege nr.18 și nr.267, la solicitarea autorilor, să rămână în ordinea de zi, dar pentru săptămîna viitoare. Deci autorii au rugat. Numărul 18 și nr.267. În numărul doi din ordinea de zi. Numărul 18 privind promovarea cogenerării și Codul transportului rutier.

Domnul Igor Corman:

Deci ambele proiecte, nr.18 și nr.267, propuneți să fie transferate pentru săptămîna viitoare?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Exact. Da. Mulțumesc mult.

Domnul Igor Corman:

Cunoaștem și motivele?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Da. Autorii au rugat. Ei consideră că mai este necesar de...

Domnul Igor Corman:

Care autori? În primul caz e Guvernul și în al doilea caz, un grup de deputați.

Domnul Veaceslav Ioniță:

La primul caz este Ministerul Economiei și în al doilea caz – Ministerul Transporturilor. Ei nici nu au venit, deoarece au vorbit și au...

Domnul Igor Corman:

Bine. Eu am să supun votului propunerea privind transferarea pentru săptămîna viitoare a proiectului cu nr.18. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea deputaților sînt de acord.

Și al doilea proiect, nr.267, la fel, pentru săptămîna viitoare. Cine este pentru? Majoritatea sînt de acord.

Stimați colegi,

Acum să trecem la agendă. Și propun dezbaterilor primul proiect de Hotărîre, cu nr.108, pentru aprobarea Planului de acțiuni pe anii 2014 – 2015 privind implementarea Strategiei naționale anticorupție.

Îl invit la tribuna centrală pe domnul Viorel Chetragu, Directorul Centrului Național Anticorupție.

Domnule Director,

Vă rog, doar un pic.

De procedură. Un coleg ceva semnaleză.

Domnule Brega,

Vă rog.

Domnul Gheorghe Breaga:

Deci eu nu înțeleg: proiectul nr.267, în ordinea de zi e scris că inițiatori sînt Lucinschi, Palihovici ș.a.m.d. De unde este Ministerul Transporturilor?

Domnul Igor Corman:

Nu. Domnul Ioniță s-a referit la proiectul nr.18...

Domnul Gheorghe Breaga:

Păi, nr.18 este Ministerul Economiei. (*Rumoare în sală.*) Păi, dacă este greșeală tehnică, a trebuit să spună domnul Ioniță că este greșeală tehnică, oameni buni, acolo este ministerul...

Domnul Igor Corman:

Clarificați încă o dată, domnule Ioniță. Deci nr.18, cine este autorul?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat,

Vă mulțumesc pentru...

Autor la proiectul de Lege nr.267 este Guvernul. Aici este o greșeală tehnică, domnule...

Domnul Igor Corman:

Și nr.18, deputații, invers, da?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Nu. Tot este Guvernul.

Domnul Igor Corman:

Tot Guvernul?

Domnul Veaceslav Ioniță:

Da. Există un proiect de Lege privind Codul transporturilor, al unor deputați, dar nu este acesta. Deci nr.267 este proiectul de Lege al Guvernului. Și aici este o greșeală tehnică.

Domnul Igor Corman:

Da. Bine. Ne-am clarificat.

Domnule director,

Vă rog.

Domnul Viorel Chetaru – directorul Centrului Național Anticorupție:

Stimate domnule Președinte al Parlamentului,

Stimați domni deputați,

Onorat Parlament,

Acțiunile anticorupție planificate la nivel național sînt ghidate de Strategia națională de prevenire și combatere a corupției, aprobată prin Hotărîrea Parlamentului nr.154 din iulie 2011.

Această Strategie reprezintă principalul document de politici care stabilește cele mai importante activități ce urmează să fie desfășurate la nivel național de către toate autoritățile publice în ceea ce privește prevenirea și combaterea corupției.

Totodată, documentul respectiv reprezintă documentul care stabilește un șir de priorități pentru alte importante documente strategice sectoriale, cum ar fi: Strategia securității naționale, Strategia de consolidare instituțională a CNA, Strategia de reformă în justiție etc.

Strategia națională anticorupție pentru anii 2011 – 2015 este pusă în aplicare prin planurile periodice aprobate de Parlament.

Centrul Național Anticorupție este autoritatea care asigură funcția de secretariat al grupului de monitorizare a Strategiei naționale anticorupție. Și, totodată, este autoritatea responsabilă de întocmirea planurilor periodice ce au în vedere realizarea și executarea prevederilor Strategiei naționale anticorupție.

În acest sens, Centrul a prezentat Parlamentului Planul de acțiuni pentru anii 2012 – 2013.

La momentul actual, termenul de realizare a planului anterior a expirat. În mare parte, acțiunile incluse în acest plan au fost realizate în proporție de 95 la sută, urmînd să fie transferate pentru perioada ulterioară cîteva activități din planul precedent, care nu au fost realizate din motive obiective ce țin de asigurarea surselor de finanțare și de dependența care există de un șir de strategii sectoriale, cum ar fi Strategia de reformă în justiție.

Astăzi, am onoarea să supun atenției dumneavoastră, pentru examinare și aprobare, Planul de acțiuni pentru anul 2014 – 2015. S-a ținut cont, în mare parte, de structura și specificul activităților descrise în Strategie.

În Plan sînt incluse 93 de măsuri, fiind distinse separat 21 de acțiuni cu caracter permanent a căror monitorizare, implementare este realizată trimestrial și 73 de acțiuni cu termen concret de realizare.

Acțiunile cu caracter permanent sînt fixate nemijlocit în Strategie. Se referă la domenii importante, cum ar fi domeniul de evaluare a riscurilor de corupție în instituții, studii, analize, asigurarea transparenței decizionale, angajarea prin concurs în funcțiile publice etc., etc.

Acțiunile cu termen concret de realizare, planificate pentru anii 2014 – 2015, au fost incluse în plan în rezultatul interacțiunii pe care le-au avut autoritățile publice cu toate autoritățile din stat, inclusiv cu reprezentanții societății civile, în special cu Alianța Anticorupție, în cadrul căreia au fost dezbătute acțiunile prevăzute și au fost, ulterior, în variantă finală, incluse în Planul care este propus dumneavoastră spre discuție.

Propunerile parvenite au fost sistematizate conform componentelor Strategiei, existînd componenta de cercetare, componenta legislativă, instituțională, componenta educațională și de comunicare publică.

Pentru fiecare acțiune au fost desemnați responsabili de realizare, sursele de unde urmează să fie asigurată finanțarea și asigurarea logistică a acestora și rezultatul pe care îl urmărim noi în urma realizării acestui plan.

Costurile aferente realizării Planului de acțiuni pentru anii 2014 – 2015 sînt acoperite în proporții de 82 la sută din contul surselor bugetare destinate instituțiilor publice în activitățile pe care le desfășoară prin bugetarea anuală.

18 la sută din acțiuni sînt finanțate prin sprijinul oferit prin intermediul diferitor proiecte de asistență a căror implementare fiind pusă în sarcina ONG-urilor sau în sarcina autorităților de la noi din țară.

Vreau să vă raportez că, în mare parte, realizarea consecventă și insistentă a prevederilor strategiei sînt determinante pentru realizarea unui rezultat eficient în ceea ce privește prevenirea și combaterea corupției de la noi din țară.

Din acest motiv, rog susținerea dumneavoastră, aprobarea proiectului Planului de acțiuni pentru anii 2014 – 2015 conform proiectului prezentat.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Întrebări, domnilor deputați?

Primul este domnul Brega.

Va urma domnul Cimbriciuc.

Domnul Gheorghe Brega:

Mulțumesc.

Domnule Director,

În strategie deci este pe anii 2011 – 2015. În plan indicați numai acțiunile care vor avea loc în 2014 – 2015.

Să socotim că ceea ce a fost din 2011 pînă în 2014 au fost de acum implementate toate din 2011 pînă în 2012, 2013.

Domnul Viorel Chetragu:

Stimate domnule deputat,

Planurile sînt întocmite pentru perioade distincte.

Prima perioadă a expirat în anul 2013, urmînd ca, ulterior, să fie realizate alte 93 de acțiuni.

Restante din perioada precedentă au rămas 6 acțiuni, care sînt la fel incluse în acest plan.

În mare parte, aceste acțiuni țin de interdependența care există între strategiile sectoriale, în special Strategia de reformă în justiție și, reieșind din aceasta, nu a fost posibilă la acel moment, și din lipsa surselor de finanțare, și din alte motive obiective realizarea acestor prevederi și acele 6 acțiuni au fost transferate pentru perioada următoare.

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare, domnul Brega.

Domnul Gheorghe Brega:

Domnule Director,

Este salutar faptul că chiar și CNA vine cu o strategie, de aceea am la dumneavoastră o rugămintă, să îi ajutați, Ministerul Sănătății, cu vreo 5–7 ani, să implementeze, să aducă și ei strategia în fața parlamentarilor, să fie adoptată aici.

Cel puțin vreo 5–7 ani să îi ajutați pentru că ei fac toate modificările, dar fără strategie o să fie prezentat în Parlament conform legii.

Mulțumesc.

Domnul Viorel Chetragu:

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Domnul Cimbriciuc.

Următorul – domnul Petkov.

Domnul Alexandru Cimbriciuc:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Director,

În cadrul ședinței Comisiei securitate națională, apărare și ordine publică, unde a fost prezentată această inițiativă, a fost salutată, am susținut acest plan, dar vreau să vă întreb dacă... și am solicitat și o notă informativă pe care am primit-o aseară. Deci astăzi dimineată o avem.

Și avem o întrebare către dumneavoastră: dacă aceste informații sînt publice și de ce nu sînt publicate și pe site-ul oficial al Centrului Național Anticorupție despre toate sursele financiare alocate din bugetul național sau ale celor externe? Ca și cetățenii să vadă toate aceste cheltuieli implementate în reforma CNA, în Planul de acțiuni, ca să nu suspectăm și această instituție importantă în stat de corupere pe interior.

Deci ar fi o sugestie ca dumneavoastră să faceți public toată această informație financiară, care vine din suportul extern.

Domnul Viorel Chetragu:

Stimate domnule deputat,

Vă mulțumesc pentru observație.

În urma discuțiilor care au fost în cadrul comisiei, avînd în vedere că autoritatea responsabilă de monitorizarea și atragerea, negocierea și utilizarea propriu-zisă a asistenței externe din partea Guvernului este Cancelaria de Stat, noi am solicitat Cancelariei să facă concretizările pe domenii concrete de repartizare a asistenței externe, pentru a face publică concret care este suma alocațiilor, făcînd separarea acestor sume concrete din suma totală atribuită domeniului sectorului justiției, ordine publică, anticorupție, pentru a putea face publice aceste date.

Și avem încrederea că, în termen de o lună de zile, noi vom obține din cadrul Cancelariei această analiză.

Pentru moment, pot să vă raportează, suma care este din cadrul bugetului național atribuită CNA pentru realizarea prevederilor incluse pentru perioada respectivă, pentru acțiunile concrete incluse în această strategie este de 4,6 milioane de lei, care este repartizată pe domeniile de responsabilitate. Și aici este și asigurarea logistică, și asigurarea financiară, inclusiv prin salarizarea personalului implicat în procesul respectiv.

Noi putem să vorbim pentru un moment despre 5,6 mii euro pentru acest an pentru desfășurarea măsurilor publice care sînt în sarcina Centrului.

Putem să constatăm deja ca existentă și asigurată finanțarea pentru măsurile Comisiei Naționale de Integritate în valoare de circa 200 de mii de dolari pentru perioada în cauză și exact în procedura respectivă noi vom face publică inclusiv datele care vin de la Cancelarie pe fiecare autoritate publică responsabilă de executarea acestor prevederi.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Domnul Petkov.

Următorul – domnul Țap.

Domnul Alexandr Petkov:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Director,

Dumneavoastră ați spus foarte corect la început că acțiunile CNA sînt ghidate de strategie.

Iată, eu am în fața mea strategia aprobată în 2011, la 21 iulie. Da?

La punctul 4.2. alineatul 2) scrie negru pe alb: obiective specifice: sancționarea persoanelor implicate în corupție, inclusiv după ridicarea imunității, aplicarea pedepsei sub forma privării de a ocupa anumite funcții.

Vreau să vă reamintesc, domnule Director, că în 2013, în perioada mandatului dumneavoastră, Premierul Filat a fost demis pentru suspiciuni de corupție.

Decizia a fost luată de majoritatea parlamentară. La fel, decizia a fost luată și de Curtea Constituțională.

În context, nu am auzit vocea CNA. Or, strategia în vigoare prevede anume acest lucru.

Vreau să știu dacă CNA cumva s-a pronunțat, se va pronunța în această privință avînd la bază și mandatul Parlamentului, mandatul Curții Constituționale? Prima întrebare.

Deci... 54 de deputați care l-au demis pe Filat pentru suspiciuni de acte de corupție.

Domnul Viorel Chetaru:

CNA efectuează urmărirea penală pe cazurile atribuite în procedura acestuia prin competența stabilită de Codul de procedură penală.

Toate informațiile ce țin de comiterea infracțiunilor de corupție pe toate aceste informații CNA se autosesează și dispune efectuarea urmării penale.

La finisarea urmării penale, dumneavoastră, de rînd cu întreaga societate, veți cunoaște rezultatele acestor investigații.

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare, domnule Petkov.

Domnul Alexandr Petkov:

Da. Eu am înțeles că dumneavoastră, să înțeleg că dumneavoastră acum faceți urmărire penală în privința domnului Filat sau vreți să o faceți.

Fiți, vă rog, mai explicit.

Domnul Viorel Chetaru:

Dumneavoastră veți fi informat despre rezultatul tuturor investigațiilor...

Domnul Alexandr Petkov:

Deci investigați acum...

Domnul Viorel Chetragu:

Efectuate de către CNA...

Domnul Alexandr Petkov:

Ceea e a făcut domnul Filat.

Domnul Viorel Chetragu:

Pe toate subiectele care sînt în procedura...

Domnul Alexandr Petkov:

În perioada mandatului său.

Mulțumesc mult și aștept rezultate.

Acum, a doua întrebare.

În ultimele trei săptămîni de zile, practic, toată mass-media este inundată de raportul de revizie asupra activității Ministerului de Interne, unde s-a arătat clar că au fost delapidate sute de milioane de lei din banii proveniți de la donatori la Ministerul de Interne.

Sînt acte de corupție vădite. În fiecare zi, presa vorbește despre acte de corupție admise de poliție, de Ministerul de Interne.

Vreau să am acum un răspuns clar: care este cauza, din care motiv Centrul Național Anticorupție tace?

Or, strategia respectivă, care este astăzi în vigoare, la fel prevede o acțiune din partea instituției pe care o conduceți dumneavoastră.

Domnul Viorel Chetragu:

CNA se autosesizează pe toate cazurile care apar în presă privind comiterea infracțiunilor de corupție.

Domnul Igor Corman:

Domnul Țap.

Următorul – domnul Godea.

Domnul Iurie Țap:

Mulțumesc.

Domnule Director,

Cu referire la Planul de acțiuni, componenta „Cercetare...” punctul 3, „...și publicarea rapoartelor ș.a.m.d.” Deci întrebarea mea este, la instituțiile responsabile, coloana 3, se enumeră: Centrul Național, Ministerul Afacerilor Interne, Procuratura Generală, Consiliul Superior al Magistraturii.

Strategia națională anticorupție este, de fapt, o strategie a Executivului. Pornind de la principiul separației puterilor în state, or autoritatea judecătorească, unde intră și Procuratura, conform Constituției, nu face parte. În ce măsură este

logic să se regăsească în această Strategie Procuratura, Consiliul Superior al Magistraturii care sînt, conform Constituției Republicii Moldova, autorități judecătorești?

Domnul Viorel Chetragu:

Stimate domnule deputat,

Strategia națională anticorupție este principalul document de politici care stabilește prioritățile pentru Republica Moldova, nu doar pentru Executiv. Și ca autorități responsabile sînt toate autoritățile publice, inclusiv societatea prin intermediul organizațiilor nonguvernamentale, în a căror responsabilitate sînt atribuite mai multe acțiuni.

În cadrul grupului de monitorizare a realizării Strategiei sînt reprezentanți ai tuturor autorităților publice și societății civile, care sînt reprezentanți prin intermediul delegațiilor care reprezintă interesele acestei autorități. Tocmai din acest motiv Strategia include responsabilități pentru toți actorii importanți care au sarcini și atribuții, inclusiv acei din domeniul justiției.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Domnul Țap.

Domnul Iurie Țap:

Mulțumesc.

Cu referire și la hotărîre, articolul 3, care spune: „Centrul Național Anticorupție va asigura coordonarea realizării Planului sus-menționat.”

Nu vă fie cu supărare, domnule Director, dar nicidecum Centul Anticorupție nu poate coordona acolo unde este și Procuratura, și Consiliul Superior al Magistraturii. Și, totuși, eu am să insist, în baza principiului separației puterilor în stat nu pot aceste structuri, Procuratura Generală și Consiliul Superior al Magistraturii, să facă parte din acest plan, din această Strategie. Vă rog să verificați. Pentru că poziția mea este să fie excluse aceste prevederi.

Și articolul 2 din proiectul de Hotărîre, vă rog, în formularea prezentată: „Autoritățile și instituțiile vor întreprinde măsurile...” sau să fie reformulat, sau să fie exclus, fiindcă în formularea prezentată el nu este adecvat.

Mulțumesc.

Domnul Viorel Chetragu:

Stimate domnule deputat,

Centrul reprezintă autoritatea care asigură Secretariatul grupului de monitorizare, anume acelui grup de monitorizare în a căruia componența intră reprezentanți din toate autoritățile. În sarcina noastră este să asigurăm informarea grupului cu privire la mersul realizării fiecărei prevederi din acest plan. Tocmai din acest motiv noi și sîntem incluși în calitate de autoritate responsabilă de a semnala grupul cu privire la mersul executării unei sau altei prevederi din Planul respectiv.

Domnul Igor Corman:

Domnul Godea.

Următorul – domnul Butmalai.

Domnul Mihai Godea:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Director,

Din câte cunosc, dumneavoastră practicați și sportul, și mai boxați din când în când, și știți că, înainte de orice meci, este nevoie de o perioadă de încălzire. Iată Planul, pe care îl prezentați astăzi în plenul Parlamentului, este, de fapt, încălzirea în lupta cu corupția. Pe când o să începeți meciul cu marea corupție?

Domnul Viorel Chetaru:

Noi deja am început-o, domnule deputat.

Domnul Mihai Godea:

Nu, nu l-ați început, domnule Director. Aceasta încă e „razminkă, cum zic românii... (*Rumoare în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Domnul Butmalai.

Următoarea – doamna Guțu.

Domnul Ion Butmalai:

Da. Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Director,

Eu am o întrebare, ca membru al grupului de monitorizare: dacă dumneavoastră, la momentul actual, inclusiv această concepție cu Strategia cu care ați venit, este careva presiune politică asupra CNA sau nu? Numai sincer. Din partea politicului aveți careva presiuni la ziua de astăzi? Să nu vă dea voie să lucrați, să activați?

Domnul Viorel Chetaru:

Există mecanisme care obligă CNA să declare orice influență din afară, fie că e vorba de politic, fie că e vorba de orice altfel de influențe. Pentru moment asemenea cazuri nu au fost semnalate.

Domnul Igor Corman:

Domnul Butmalai.

Domnul Ion Butmalai:

Domnule Președinte,

Eu solicit să fiu înscris cu o luare de cuvânt.

Domnul Igor Corman:

Am înregistrat.

Doamna Guțu.

Următorul – domnul Deliu.

Doamna Ana Guțu:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Director,

Am și eu o întrebare: dacă ați putea să ne spuneți, cum de ați reușit și dacă e corect așa, unele acțiuni din Planul dumneavoastră planificate pentru anul 2015, pentru anul 2014 au fost deja realizate. Aș vrea să cunosc, în primul rând, cât ne costă pe noi toți acest Plan de acțiuni? Și dacă e posibil în dreptul fiecărei acțiuni să fie explicat și devizul de cheltuieli. Fiindcă suma, da, e ca o nebuloasă parcă ați și numit-o, dar sînt foarte curioasă: cât costă elaborarea unui regulament? Cît costă o evaluare? Cît costă o cercetare științifică ș.a.m.d.? Sau aceste date sînt incluse în salariile funcționarilor? Vreau să înțeleg care este mecanismul financiar.

Domnul Viorel Chetaru:

Stimate doamnă deputat,

Eu am făcut referire în partea întîi a răspunsului, ce ține de asigurarea financiară. Efortul pe care îl depun angajații la întocmirea acelor prevederi, la care v-ați referit dumneavoastră, este acoperit de salariile pe care acest angajat le primește.

Salarizarea acestuia, în efectivul implicat pentru perioada de doi ani de zile este de 4,2 milioane de lei. Dacă e nevoie de divizare separată pe fiecare acțiune, noi vom face acest calcul și îl vom prezenta Parlamentului.

Suma totală care ține de instituția pe care o reprezint este de ... Aceasta despre ce v-am spus. În competența altor autorități pot să vă informez despre proiectele pe care ei le-au primit din afară: Comisiei Naționale de Integritate, Procuratura Generală, autoritățile din domeniul justiției, Curtea de Conturi separat.

Fiindcă, pentru moment, la un șir de autorități, cel puțin pentru perioada viitoare, în special a anului 2015, sînt în fază de negociere cu partenerii noștri de dezvoltare anumite proiecte: Twinning care vizează autoritățile separat cu parteneri din afară sau, în genere, care vizează domenii, finanțarea anumitor domenii. Noi vom avea această informație cu privire la proiectele pe care am reușit să le negociem și pe care am obținut acoperire financiară, vom avea la sfîrșitul acestui an, inclusiv pentru perioada anului viitor. Și, la finele acestor negocieri, împreună cu Cancelaria de Stat, noi vă vom prezenta aceste informații. Acum este prematur să ne oprim la specificarea doar acestui deviz preventiv, pe care vi l-am oferit.

Domnul Igor Corman:

Domnul Deliu.

Următorul – domnul Zagorodnîi:

Domnul Tudor Deliu:

Da. Mulțumesc.

Deci întrebarea pe care am să o pun are undeva tangențe cu ceea ce anterior a menționat domnul Țap. Deci în articolul 3 al proiectului de Hotărâre se stipulează că Centrul Național Anticorupție va asigura coordonarea realizării Planului de acțiuni menționat.

Spuneți-mi, vă rog, domnule Director, la componenta nr.5 „Perfecționarea legislației anticorupție și îmbunătățirea mecanismelor ei de funcționare, inclusiv prin exercitarea controlului parlamentar”, cum veți asigura dumneavoastră, adică Centrul Național Anticorupție, exercitarea controlului parlamentar asupra implementării legislației anticorupție? Mă refer la acțiunea 26 din acest Plan.

Domnul Viorel Chetaru:

Noi presupunem informarea comisiilor specializate, în special este vorba de Comisia securitate și Comisia juridică, numiri și imunități, cu privire la mersul executării, realizării acestei prevederi. Și, prin aceste mecanisme, presupunem posibilitatea de a asigura controlul parlamentar corespunzător.

Mai mult ca atât, în cadrul grupului de monitorizare sînt și activează inclusiv reprezentanții desemnați de către Parlament, dacă nu mă greșesc, este vorba de domnul Butmalai.

La fel, consider că dumnealui este un eficient instrument de monitorizare a mersului realizării Strategiei și există posibilități suficiente de a informa Parlamentul despre mersul unei sau altei acțiuni incluse în acest Plan.

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare, domnule Deliu.

Domnul Tudor Deliu:

Da. Mulțumesc.

Deci eu nu contest faptul că, într-adevăr, aceste acțiuni, care sînt inserate în acest Plan, sînt pentru combaterea fenomenului corupției. Dar părerea mea, totuși, că nu poate Centrul Național Anticorupție să asigure exercitarea controlului parlamentar. Ei, bine.

Și a doua întrebare. Deci la compartimentul 1 „Elaborarea, prezentarea și publicarea sondajelor...”, respectiv, se conțin două acțiuni, care... acțiunea a doua, părerea mea, ține de componenta doi, căci e vorba de cercetare.

Cum credeți, nu ar fi mai bine ca aceste componente să fie unite în una singură?

Spre exemplu, elaborarea, prezentarea și publicarea sondajului, efectuarea de analize și cercetări, fiindcă acolo rămîne numai una, dacă o scoatem. Și să fie doar o singură componentă.

Domnul Viorel Chetragu:

Stimate domnule deputat,

Noi am avut o asemenea poziție în faza inițială de elaborare a planului, doar că la un moment, Comisia Națională de Integritate a solicitat dezvoltarea acestui subiect și și-au asumat responsabilitatea efectuării cercetărilor sociologice corespunzătoare și a... pe domeniile specifice ale conflictului de interese, pe domeniile ce țin de competența dumnealor, în mare parte prin reflectarea veniturilor de către funcționari.

Și noi, având în vedere această solicitare a Comisiei Naționale de Integritate, am divizat aceste acțiuni, fiindcă e vorba de finanțări care vin separat, pe domenii diferite, vin din diferite surse finanțările pentru...

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Eu vă rog, deci respectăm regula. Aveți dreptul la două întrebări câte două minute, dar dialogul, el e fără capăt.

Eu v-am acordat a doua oară, domnule Deliu, v-ați formulat întrebarea, ați primit răspunsul. Eu... aceeași atitudine față de alți colegi.

Unde în Regulament scrie că deputații au dreptul la comentarii în afara celor două întrebări? (*Rumoare în sală.*) Faceți modificări la Regulament.

Domnul Zagorodnii.

Următorul – domnul Munteanu.

Domnul Anatolie Zagorodnii:

Da. Mulțumesc, domnule Președinte.

Nu atât întrebare, cât cu titlu de concretizare în contextul întrebării acordate de colegul meu Petkov Alexandru.

Domnule Director,

Vreau să vă întreb sau mai bine să precizați dacă Centrul Național Anticorupție, la ceea ce a vorbit colegul meu Petkov, a inițiat o anchetă sau a dispus o verificare a acțiunilor colaboratorilor Ministerului Afacerilor Interne ce țin de ceea ce se întâmplă astăzi în cadrul instituției respective, fiindcă dumneavoastră ați spus că v-ați autosesizat...

Domnul Viorel Chetragu:

Exact aceasta am avut în vedere. Aceasta am avut în vedere.

Domnul Anatolie Zagorodnii:

... ați inițiat... deci la moment, să înțelegem că Centrul Național Anticorupție a inițiat o verificare la asemenea...

Domnul Viorel Chetragu:

Da. Aceasta am avut în vedere.

Domnul Anatolie Zagorodnii:

Da. Mersi mult.

Domnul Igor Corman:

Domnul Munteanu.

Următorul – domnul Gorilă.

Domnul Valeriu Munteanu:

Domnule Președinte,

Vorbiți un pic mai încet că o să treziți omul de lângă dumneavoastră și o să îl deranjați. (*Rîsete în sală.*) Prima... Da. Vedeți, nu reacționează.

Prima observație este de natură tehnică. Avem în acest document mai multe acțiuni, activități, inclusiv cu contribuția Parlamentului, care sînt prevăzute pentru trimestrele trei și patru ale acestui an, atunci cînd noi fie o să fim în campania electorală, fie o să fie greu să acoperim plenar tot ceea ce v-ați propus dumneavoastră.

De aceea, solicit colegilor ca mai atent să redimensionăm, să transferăm aceste acțiuni, astfel încît și dumneavoastră, după aceea, să nu vi se impute faptul că nu l-ați executat întocmai.

Eu am văzut foarte multe acțiuni pentru trimestrele trei și patru ale acestui an...

Domnul Viorel Chetaru:

Este adevărat. Da.

Domnul Valeriu Munteanu:

... inclusiv adoptare, ratificare, proiecte de lege și altceva ceea ce noi o să fim în imposibilitate să realizăm de la începutul lunii octombrie încolo. Prima observație.

Și acum întrebare și propunere.

Domnule Director,

V-ați propus pentru anul 2015 mai multe acțiuni cu privire la creșterea capacității Curții de Coturi în vederea determinării executorilor de buget privind înlăturarea neregulilor constatate de Curtea Constituțională, pardon, de Curtea de Conturi în cadrul auditurilor efectuate.

Nu știu de ce le-ați prevăzut abia pentru 2015 ori noi de 5 ani de zile constatăm cu stupoare, la audierea rapoartelor, că există foarte mari deficiențe. Dacă există posibilitate ca aceste acțiuni din 2015 să fie transferate în 2014 chiar în această sesiune, astfel încît să realizăm și acest lucru, iar de la anul viitor ele să fie implementate și să nu mai dăm vina unii pe alții.

Mulțumesc.

Domnul Viorel Chetragu:

Stimate domnule deputat,

Termenul concret de realizare a acțiunilor, ținând cont de... a Curții de Conturi a fost sugerat de către autoritatea respectivă, propriu-zis de către Curtea de Conturi.

Motiv pentru acest termen invocat de către dumnealor este reușita dumnealor de a atrage un proiect de asistență de peste un milion de euro în baza unui twinning pe domeniul programului de întreprindere a misiunii de informare în domeniul controlului financiar public intern, care demarează în septembrie 2014, proiectul respectiv, cu finanțarea concretă de 1,6 milioane de euro.

Tocmai din considerentul acesta și am fost de acord cu obiecția și propunerea Curții de Conturi din simplul motiv că, pînă la acea etapă, nu s-a reușit identificarea surselor de realizare a obiectivelor care dumnealor și le-au propus în acest plan. Este vorba de propunerea autorității.

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare.

Domnul Munteanu.

Domnul Valeriu Munteanu:

O să insist în continuare. Eu citesc foarte exact ce și-a propus Curtea de Conturi. Și-a propus să elaboreze un proiect de lege, un ghid și un regulament.

Este evident că în Republica Moldova, pentru ca să scrie astfel de documente, o autoritate publică are nevoie de un milion de euro sau de un milion de dolari. Noi cunoaștem chestia aceasta, aici totul este foarte clar. Dacă venim cu vreo 3 băieți, noi le scriem într-o săptămână.

Domnul Viorel Chetragu:

Sînt și alte acțiuni care urmează să fie finanțate, nu doar...

Domnul Valeriu Munteanu:

Știm. Ceai. Cafea. Noi cunoaștem toate chestiile acestea, dar, dacă îi rugăm frumos, ei pot să realizeze chestia aceasta mai repede și noi știm lucrul acesta, deoarece Curtea de Conturi ar trebui să fie cei mai interesați: cît mai repede să lase, știți, stigmatul acesta că ei sînt ineficienți.

Și dacă ar face acest lucru, atunci noi am fi recunoscători. Și, evident, dacă ei ar veni și v-ar spune că ei au realizat mai repede, nu o să aveți nimic împotriva.

Mulțumesc.

Domnul Viorel Chetragu:

Nu sîntem împotriva realizării mai operative a acestor prevederi.

Domnul Igor Corman:

Domnul Gorilă.

Următorul – domnul Pretrenco.

Domnul Anatolie Gorilă:

Domnule Director,

Am citit atent strategia propusă de dumneavoastră. Și, ținând cont de ceea ce propuneți, am așa o rugămintă. Mă adresez cu o rugămintă.

Vă rog să reacționați cât mai operativ, să vă implicați în cazul arestului a acelor doi ofițeri ai Ministerului Afacerilor Interne în România. Nu atât în anchetă, cât în faptul cum ei au fost arestați, cum Ministerul Afacerilor Interne i-a impus să se ducă în România, știind că ei o să fie arestați și cum Ministerul Afacerilor Interne i-a trădat pe dînșii, știind că ei o să fie arestați. O să mă adresez și în scris către dumneavoastră.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Domnul Petrenco.

Și următorul – doamna Maria Ciobanu.

Domnul Grigore Petrenco:

Mulțumesc.

Domnule Director,

Noi comunicăm cu mai multe organizații neguvernamentale, reprezentanți ai diferitor organizații internaționale, corpul diplomatic. Și reprezentanții acestor structuri, deseori, ne spun deschis, la întrevederile tete-à-tete, că ei nu văd transparență în activitatea Centrului Național Anticorupție și consideră că Centrul Național Anticorupție nu luptă în realitate cu corupția, dar este implicat în acte de corupție.

Mai mult decât atât, unele misiuni diplomatice au suspendat activitatea, colaborarea cu Centrul Național Anticorupție, deoarece consideră că conducerea Centrului Național Anticorupție este implicată în acte de corupție.

Dumneavoastră cum aveți de gând să realizați, să implementați acest Plan de acțiuni pentru următorii ani de luptă cu corupția atunci când sînteți implicați în acte de corupție? Cum aveți de gând să luptați cu acest fenomen atunci când conducerea Centrului este subordonată nemijlocit lui Plahotniuc și Partidului Democrat, conform Acordului de creare a Alianței? Vă rog să aveți un răspuns sincer și să nu îi...

Domnul Viorel Chetragu:

Este opinia dumneavoastră. În caz că aveți suspiciuni de existență de corupție, puteți să o faceți prin mecanismele existente de sesizare a autorităților competente. (*Rumoare în sală.*) Există autorități competente la noi în țară responsabile de monitorizarea activității Centrului Național Anticorupție.

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare.

Domnul Petrenco.

Domnul Grigore Petrenco:

Domnule Director,

Dumneavoastră recunoașteți că unele structuri internaționale au suspendat colaborarea cu Centrul Național Anticorupție?

Domnul Viorel Chetragu:

Noi cooperăm cu toate instituțiile internaționale acreditate la noi în țară și nu avem probleme pe domeniul de finanțare a activităților noastre sau de cooperare pe orice alt domeniu.

Domnul Grigore Petrenco:

Este o minciună.

Domnule Director,

Este o minciună. Recunoașteți în plenul Parlamentului...

Domnul Viorel Chetragu:

Nu este adevărat ceea ce spuneți.

Domnul Grigore Petrenco:

... măcar acest lucru.

Domnul Viorel Chetragu:

Eu vă spun dumneavoastră că nu este adevărat ceea ce spuneți.

Domnul Grigore Petrenco:

Cu cine vreți să implementați acest plan, dintre partenerii externi?

Domnul Viorel Chetragu:

Noi cooperăm cu toate autoritățile care au... sînt delegate la noi în țară.

(Rumoare în sală.)

Domnul Igor Corman:

Următoarea întrebare.

Doamna Maria Ciobanu.

Domnul Viorel Chetragu:

Nu este adevărat.

Domnul Igor Corman:

Domnule director,

Vă sugerez să vă concentrați la întrebările formulate la microfon.

Doamnă Maria Ciobanu,

Vă rog frumos.

Doamna Maria Ciobanu:

Domnule Director,

Dacă articolul 2 este formulat în felul următor: toate autoritățile și instituțiile publice vor întreprinde măsuri pentru realizarea planului aprobat, de ce dar în articolul 3 Centrul Național Anticorupție va asigura coordonarea realizării planului sus-menționat?

De ce nu Guvernul?

Domnul Viorel Chetragu:

Centrul asigură secretariatul Grupului de monitorizare. Grupul de monitorizare este compus inclusiv din reprezentanți ai Guvernului, Parlamentului, ai altor autorități care nu se supun Guvernului și, din acest motiv, faptul că Centrul asigură secretariatul activității acestei autorități, este responsabil de monitorizarea activităților respective cu informarea celor interesați.

Domnul Igor Corman:

Doamna Ciobanu.

Doamna Maria Ciobanu:

... Centrul parcă e deasupra tuturor instituțiilor.

Domnul Viorel Chetragu:

Nu este vorba de Centru. Centrul asigură doar secretariatul. Este o persoană care întocmește...

Doamna Maria Ciobanu:

Dar nu poate Centrul...

Domnul Viorel Chetragu:

...procese-verbale propriu-zise.

Doamna Maria Ciobanu:

... să elaboreze, Centrul să coordoneze și Centrul să asigure coordonarea. Eu... îmi pare că aici e lipsă de...

Domnul Viorel Chetragu:

Este vorba de Grupul de monitorizare, nu de Centru.
Este o interpretare greșită.

Doamna Maria Ciobanu:

Aici este formulat: Centrul Național Anticorupție va asigura coordonarea realizării planului.

Domnul Viorel Chetragu:

Se are în vedere funcția de secretariat pe care o asigură Centrul în cadrul Grupului de monitorizare.

Doamna Maria Ciobanu:

Păi, scrieți: funcția de secretariat.

Domnul Viorel Chetragu:

Am înțeles. O să facem concretizări.

Domnul Igor Corman:

Domnul Anghel.

Domnul Gheorghe Anghel:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Director,

În partea stîngă a dumneavoastră uitați-vă, aici.

Dumneavoastră ați auzit cred că, la începutul ședinței de astăzi o fracțiune a făcut o declarație despre faptul că Banca Națională a admis spălarea a 18 miliarde de dolari prin băncile comerciale din Republica Moldova.

Vreau să vă întreb dacă dumneavoastră sînteți la curent cu această situație și dacă cumva ați intervenit, ați dispus începerea unei anchete sau un control în alt mod?

Domnul Viorel Chetragu:

Este vorba de un proces penal care, pentru moment, a fost retras din procedura Centrului, fiind în procedura procurorilor Procuraturii Anticorupție.

Domnul Igor Corman:

Acestea au fost întrebările.

Domnule Director,

Eu sper că implementarea acestei strategii va contribui și la protejarea deputaților de eventuale tendințe, ispite nesănătoase.

Vă dorim succes.

Domnul Viorel Chetragu:

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Și acum am să invit comisa să prezinte raportul.

Domnul Stoianoglo.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Comisia a examinat proiectul de Hotărîre pentru aprobarea Planului de acțiuni pentru anii 2014 – 2015 privind implementarea Strategiei naționale anticorupție pe anii 2011 – 2015.

Proiectul de hotărîre a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă a Guvernului Republicii Moldova.

Planul de acțiuni propus spre aprobare reprezintă un document de politici prin a cărora realizare vor fi atinse obiectivele Strategiei naționale anticorupție pe anii 2011 – 2015, aprobată prin Hotărîrea Parlamentului numărul o sută patruzeci... cincizeci și patru din 21 iulie 2011.

Majoritatea comisiilor permanente, Direcția generală juridică a Parlamentului s-au pronunțat pentru dezbateră în cadrul ședințelor Parlamentului.

Acest proiect a fost redactat și este anexat la prezentul raport.

Se informează Parlamentul că Comisia securitate națională, apărare și ordine publică, în urma dezbaterilor din ședința din 14 mai 2014, cu majoritatea voturilor membrilor comisiei, propune dezbaterii și adoptării proiectului menționat de către Parlament.

Domnul Igor Corman:

Vă mulțumesc, domnule președinte.

Întrebări nu sînt.

O luare de cuvînt avem pe marginea acestui proiect de hotărîre.

Domnul Butmalai.

Domnul Ion Butmalai:

Da. Mulțumesc, domnule Președinte.

Onorat Parlament,

Stimați deputați,

Eu, ca membru de monitorizare a grupului respectiv, pot să aduc la cunoștința dumneavoastră că grupul activează foarte bine. Secretariatul asigurat de către Centrul Național Anticorupție este la nivel.

Apropo de cele ce s-au discutat astăzi în baza acestui proiect, vreau să vă spun că, în 23 de ani de independență, Republica Moldova a încercat o reformă profundă a justiției, care a fost stopată odată cu venirea la putere a comuniștilor în 2001, cînd a fost distrus totalmente sistemul judecătoresc prin epurări masive ale persoanelor care aveau și pregătire profesională, dar și integritate morală ca să fie judecători.

După anul 2001, sistemul judecătoresc a încheiat un tîrg cu puterea și astfel guvernării au tolerat orice abuzuri în sistem în schimbul deciziilor favorabile date de judecători celor care s-au aflat 8 ani la guvernare.

Odată cu 2009 s-a dat startul unei reforme judiciare și eu sînt ferm convins că dacă acele prevederi incluse în Programul de guvernare al Guvernului actual vor fi duse la bun sfîrșit, cu siguranță vom putea vorbi despre o justiție corectă, a căreia imagine a fost grav știrbită pe timpul guvernării comuniste.

Din anul 2009, Republica Moldova parcurge un drum important care deja este ireversibil – drumul spre integrarea europeană.

Spre regret, în prezent, încă nu putem vorbi despre transformări și evoluții apreciate înalt de beneficiarii sistemului de justiție, pentru că încrederea în serviciile de justiție este în continuare joasă.

Și, cu mare regret, constatăm în continuare multe curențe în funcționarea sistemului judecătoresc, Procuraturii Generale, Ministerului Afacerilor Interne, Serviciului de Informații și Securitate și a altor organe de drept din stat, regretabil fiind faptul că, pînă în prezent, nici un demnitar de stat, acuzat de corupție, nu stă la pușcărie, inclusiv începînd cu anul 2000.

Însă chiar și aceste constatări nu ar fi fost realizate fără asistența tehnică și financiară a țărilor Uniunii Europene și a instituțiilor europene internaționale.

Politicienii, noi, trebuie să tratăm foarte responsabil această chestiune și să nu transformăm problemele din justiție în subiect de competiție sau răfuială politică.

Din anul 2009, sistemul de justiție din Republica Moldova a cunoscut o transformare instituțională de esență și, totodată, o evoluție substanțială.

În același timp, procesul de transformare a reformei în justiție nu a fost realizat consecvent și, cu fermitate, pînă la capăt, iar acest lucru a fost folosit de grupuri politice și oligarhice prin dominația intereselor corporative.

Deci, stimați colegi, această strategie a fost avizată de toate autoritățile vizate.

Eu socot că este o strategie foarte bună, pe care este necesar de a o vota.

Însă, concomitent, vreau să aduc la cunoștința mărilor dumneavoastră, inclusiv celor din stînga, și celor din dreapta: nu vă liniștiți, pentru că acele resurse financiare care au venit din exterior, de sume foarte mari, milioane, milioane, inclusiv pot să vă spun că și miliarde, aș sugera ideea domnului Chetraru, la ziua de astăzi să faceți ceea ce aveți de făcut și de comun acord cu Cancelaria de Stat o fi bine că la următoarea ședință a Grupului de monitorizare să ne prezentați sumele concrete care au fost venite ca donații și ca granturi din exterior.

Mai mult ca atît, s-a vizat la ziua de astăzi Curtea de Conturi, care deja a fost votat de Parlament un proiect foarte bun de un milion și 600 de mii de dolari și aș spune că această autoritate – Curtea de Conturi este obligată și în misiunea lor intră verificarea, folosirea banilor publici din bugetul de stat și multe alte chestiuni care sînt folosite abuziv și nu sînt gestionate gospodărește, inclusiv Parlamentul, alte autorități care folosesc bani publici.

În fine, stimați deputați, vreau să rog măriile dumneavoastră să votăm această strategie.

Dar, cu certitudine, vreau să îi mai sugerez o idee domnului Director și o dezlegare de mîini, pentru ca să ia pildă de la autoritățile române, care, la ziua de astăzi, lucrează foarte bine.

Colegul a menționat că este necesar de specificat și de văzut de ce au fost arestați acei doi polițiști să avem cu statul român o colaborare foarte...

Domnul Igor Corman:

Da, vă rog.

Domnul Ion Butmalai:

Să avem o colaborare foarte bună cu statul român și cu autoritățile române.

Și vreau să vă spun că, la ziua de astăzi, ei au o practică bună.

Și, de aceea, spun de pe stînga, de pe dreapta și acelor persoane care dețin funcții înalte în stat și gestionează granturile, proiectele și banii publici: să nu creadă că nu o să vină timpul și nu o să fie trași la răspundere.

Zic aceste lucruri, pentru că statul român, DNA se numește la ei, dau dovadă de patriotism și cazuri concrete. Ceea ce ține de ex-Prim-ministrul Adrian Năstase, vedeți ce de bine și confortabil se simte la pușcărie, și alți demnitari din România. *(Rumoare în sală.)*

Domnule Petkov,

La acele replici pe care le dați dumneavoastră, vreau să vă spun că, precedentă guvernare, nu vă îmbățați cu apă rece, noi nu degeaba am votat ieri proiectul ...*(se întrerupe)* și aveți posibilitatea în această pușcărie europeană să vă aflați și dumneavoastră cu toate comoditățile ca la sanatoriu. *(Aplauze.)*

Domnul Igor Corman:

Da, dreptul la replică din partea Frațiunii PCRM, domnul Muntean.

Domnul Iurie Muntean:

Noi susținem îndemnul antevorbitorului în privința intensificării și perfecționării lucrului Centrului Național Anticorupție și îi mulțumim pe dumnealui, adică pe domnul Ion Butmalai, despre amintirea cazului fostului Prim-ministru Adrian Năstase, căruia i-au fost puse ... a fost încătușat de respectivul serviciu ale României. Și îndemnăm Centrul Național Anticorupție să urmeze îndemnul domnului Ion Butmalai, reprezentant al Partidului Liberal Democrat, și să ia acțiunile de rigoare în privința fostului Prim-ministru, despre care numai cel lenos nu vorbește, căci e cel mai mare contrabandist de pe continent.

Și mai departe, avînd în vedere că soarta lui Năstase în curînd, probabil, o va urma și Președintele României Băsescu, să urmați exemplul serviciilor României și să nu ezitați în cazul oricăror demnitari actuali, oricum îi așteptă această soartă.

Mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

A fost vizat domnul Petkov. Dreptul la replică.

Domnul Alexandr Petkov:

Da. Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule Butmalai,

Despre sorțile noastre ... adică sorțile noastre vor fi decise de poporul moldav. Și vreau să vă îndemn, domnule Butmalai, să fiți... să dați dovadă de

curaj, pentru că dumneavoastră sînteți printre acei semnatari, 21 de semnatari din Frațiunea dumneavoastră, care ați solicitat revizia respectivă la Ministerul de Interne și acum stați mîlc, tacit și nu dați publicității răspunsul care vi s-a dat. Vi s-a dat nici măcar nu întreg răspunsul, au șters picioarele de voi, Partidul dumneavoastră, șeful dumneavoastră.

Și vrem, totuși, curajul dumneavoastră să fie demonstrat, la fel, la tribuna centrală, cînd o să dați publicității și publicului larg conținutul acestei revizii făcute la solicitarea dumneavoastră la ceea ce se face la Ministerul de Interne, unde se fură sute de milioane de lei din donațiile străine. Se fură și în ziua de astăzi. De ce tăceți? Tot luptați cu Stalin? Luptați cu Stalin, domnilor.

Acum se fură țara, se fură de către voi, de partidul dumneavoastră, de acei pe care voi i-ați numit. Și acum stați aici și ne citiți lecții? Rușine să vă fie!
(Aplauze.)

Domnul Igor Corman:

Acum se simte vizat domnul Butmalai. Dreptul la replică.

Domnul Ion Butmalai:

Da. Vă mulțumesc, domnule Președinte.

Eu v-am ascultat foarte atent, ascultați și dumneavoastră, fiți oleacă mai diplomați. Noi nu sîntem antevorbitori, eu sînt deputatul Ion Butmalai, am făcut-o pe parcursul mandatului de legislatura a XVIII-a și a XIX-a, am fost tot timpul deschis și sînt curajos. Și vreau să vă spun, eu am menționat faptul ... Gălăgia, vă rog. Eu am menționat faptul că și acei din stînga, și acei din dreapta, indiferent că sîntem roșii, verzi sau albaștri, o să vină timpul și, în primul rînd, o să ne taxeze poporul și justiția o să ne dea calificativul pe care îl merităm.

Eu am spus aceste lucruri și, domnule Muntean, ca să cunoașteți dumneavoastră niște lucruri și să nu spuneți nimic despre Bănescu, că Bănescu în 2005 a venit și v-a făcut liderul dumneavoastră, pe Voronin, Președinte de Țară împreună cu iuda Iurie Roșca. (Rumoare în sală.)

Și mai mult ca atît, noi sîntem drepti în fața lui Dumnezeu. Și ceea ce spuneți dumneavoastră, domnule Petkov, eu nu vă spun antevorbitor, da, eu sînt inițiatorul sesizării nr.184, actul referitor la finisarea controlului este sub dezacord. O să îl primesc oficial și o să fac public niște chestii.

Și, ca să fie clar pentru toată lumea, noi, la ziua de astăzi, trebuie să începem fiecare de la sine a ne ordona și a ne duce crucea pe drumul drept conform acelor legi care sînt în țară, în Republica Moldova. Să trăiți, tovarăși comuniști!
(Rumoare în sală.)

Domnul Igor Corman:

Și, în numele Frațiunii PLDM, domnul Streleț.

Domnul Valeriu Streleț:

Mulțumesc, domnule Președinte.

Eu, de fapt, încerc să găsesc modalitatea cea mai potrivită pentru a comenta unele aberații expuse și care se expun constant referitor la multe aspecte, dar înțeleg că nu o să reușesc din motive că aceste aberații depășesc orice limită a imaginației și ele vor continua atît timp cît nu se va respecta Regulamentul Parlamentului, mă scuzați de ... Fiindcă aveți dreptul de a apăsa un buton și de a întrerupe discuțiile care nu se referă la subiectul dezbătut la tribuna centrală. N-am vrut să o fac, înțeleg ...

Domnul Igor Corman:

Stimate coleg,

Eu vă mulțumesc foarte mult pentru grija dumneavoastră față de modul în care eu moderez ședințele, dar este Regulament și Regulamentul eu îl respect cu strictețe. Și vă rog pe toți să nu vă implicați în felul în care eu conduc ședințele. *(Rumoare în sală.)*

Deci cu aceasta discuțiile au luat sfîrșit. Mai multe avizări nu au fost, replici nu mai sînt.

Deci eu supun votului acest proiect de hotărîre. Cine este pentru rog să voteze. Deci majoritatea deputaților prezenți au votat pentru.

Proiectul de Hotărîre cu nr.108 este adoptat.

Așa. Stimați colegi,

Eu propun să mai dezbaterem, pînă la pauză, încă un proiect, proiectul de Lege cu nr.106, pentru a doua lectură, cu privire la acordarea de facilități la preschimbarea pașapoartelor de tip ex-sovietic.

Îl invit pe domnul președinte Stoiangolo să prezinte raportul comisiei.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Stimați colegi,

Se prezintă spre dezbateri plenului Parlamentului propunerile și obiecțiile înaintate de către deputații în Parlament, comisiile parlamentare permanente, Direcția generală juridică a Secretariatului Parlamentului asupra proiectului de Lege cu privire la acordarea de facilități la preschimbarea pașapoartelor de tip ex-sovietic, elaborat de către Ministerul Justiției.

Sinteza amendamentelor, precum și varianta redactată a proiectului sînt parte integrantă a prezentului raport. Totodată, informăm Parlamentul despre faptul că comisia nu a putut adopta decizie asupra prezentului proiect de lege pe motiv că nu a întrunit majoritatea de voturi a membrilor prezenți la ședință.

Astfel, comisia solicită plenului Parlamentului să se expună, prin votul său, asupra oportunității examinării și adoptării în lectura a doua a proiectului de lege menționat în redacția propusă de comisie.

Domnul Igor Corman:

Întrebări, dacă sunt, către la comisie?

Domnul Reșetnciov.

Domnul Artur Reșetnicov:

Mulțumesc.

Domnule președinte al comisiei,

Sigur că, în situația creată, atunci când se intenționează forțat de a preschimba pașapoartele de tip ex-sovietic este bine că, cel puțin, ați susținut ideea noastră ca acest lucru să fie făcut pe gratis, să nu fie puse cheltuielile pe seama persoanelor în etate, în vîrstă. Dar noi, la comisie... și noi am insistat și atunci când s-a discutat în primă lectură, și la comisie când s-a pregătit raportul pentru a doua lectură, ca acest termen să nu fie fixat pentru schimbare gratuită numai pînă la 1 septembrie.

Noi pledăm ca să fie fixat fără termen. Pentru că există un număr foarte mare de persoane și din punct de vedere tehnic este problematic să reușească.

Și, de exemplu, o persoană va fi scutită de plata pentru perfectarea sau schimbul pașaportului, care se va adresa la 1 august anul curent, dar acel care, din diferite considerente, chiar din lipsă de aflare la locul domiciliului, se va adresa la 15 septembrie, va trebui să plătească obligatoriu taxa respectivă și va fi o inechitate între persoane.

Dacă doriți să susțineți ideea noastră, să facem un lucru bun, să fie aceasta gratis permanent, pînă când ultimul deținător de pașaport nu va preschimba în buletinul nostru al Republicii Moldova.

Și propunerea aceasta, propunerea care este fixată și în raport, de a scoate acest termen, să fie fără termen schimbarea gratuită inclusiv.

Domnule Președinte,

Rog să fie supusă votului.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Da. Este adevărat că comisia a examinat această propunere. Această propunere nu a fost acceptată nici de membrii comisiei, nici de către autor.

Domnul Igor Corman:

Da, dar este amendamentul.

Deci, domnule Reșetnicov,

Dumneavoastră ați formulat amendamentul la comisie?

Domnul Artur Reșetnicov:

Este.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Este, domnule Președinte...

Domnul Artur Reșetnicov:

Este amendamentul format de colegii noștri și noi...

Domnul Igor Corman:

Deci amendamentul domnului Reșetnicov a fost. Comisia l-a respins, dar autorul are dreptul să ceară supunerea votului.

Domnul Artur Reșetnicov:

... noi insistăm în plenul Parlamentului.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Da. Anume așa, domnule Președinte.

Domnul Igor Corman:

Eu supun votului amendamentul domnului Reșetnicov. Cine este pentru rog să voteze. Constat număr insuficient de voturi.

A doua întrebare.

Domnul Petkov.

Domnul Alexandr Petkov:

Da. Mulțumesc.

Domnule raportor,

Totuși, să judecăm cu toții. Uitați-vă, eu stau în fața unui document de la Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor despre desfășurarea pașaportizării și vreau să vă fac publice câteva date.

Uitați-vă, cel mai mare număr a fost atins în ianuarie, de 10 mii 500, în februarie – 5 mii 900, în martie – 10 mii 100, în aprilie – 8 mii 800. Deci se cam clarifică situația, undeva în jur de 7 mii, în mediu, pe lună se pașaportizează. La momentul actual, sînt...

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Acestea sînt diferite lucruri, domnule deputat.

Domnul Alexandr Petkov:

Cum adică diferite? Eu vă spun acum, deci 125 de mii de persoane astăzi. Dacă admitem că în lunile următoare vor fi atinse cote de 10 mii de persoane pe lună, admitem 10; 4x10 se fac 40.

Deci dumneavoastră, prin această lege, lăsați fără drept de vot, cel puțin, 90 de mii de persoane. Cel puțin 90 de mii de persoane, pe data de 1 septembrie, nu vor avea drept de vot, care este garantat prin Constituție și norme internaționale.

Deci, totuși, să scoatem această dată, da, de 1 septembrie. Îi pașaportizăm pe toți, așa cum este în vigoare, adică în lege scris, dar fără norma respectivă. V-am adus acum exemplul, 90 de mii de persoane vor rămîne fără drept de vot. Șase mii de persoane dintre ei o să fie din Transnistria.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Domnule deputat,

Citiți, vă rog, atent proiectul de lege. Proiectul de lege presupune niște facilități, scoatem taxa pentru eliberarea a niște documente pentru perfecționarea buletinului de identitate și nu are nimic cu dreptul de vot ș.a.m.d.

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare.

Domnul Petkov.

Domnul Alexandr Petkov:

Domnule raportor,

Nu ține nimic de facilitatea respectivă. Puteți să facilitați de sute de ori. Înțelegeți, căci cu toate facilitățile, ministerul respectiv nu poate... nu face față, nu are cum...

Să admitem că o să fie nu 10 mii, iată, au fost maxim 10 mii 800, să admitem că o să fie chiar 20 de mii, oricum nu reușiți. Oricum nu se reușește.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Stimate coleg,

Acest proiect nu vizează întrebările pe care dumneavoastră le ridicați.

(Rumoare în sală.)

Domnul Igor Corman:

Domnul Petrenco.

Domnul Grigore Petrenco:

Mulțumesc.

În continuare.

Domnule raportor,

Eu cred că înțelegeți foarte bine că, totuși, acest proiect are o legătură directă cu dreptul de vot. Atunci, eu vă întreb, atunci când veniți la secția de votare cum... ce document prezentați ca să fiți identificat?

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Domnule deputat...

Domnul Grigore Petrenco:

Ce document prezentați la secția de votare?

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Dacă oamenii vor să voteze, atunci ei pot să vină la secțiile de pașapoarte și primesc forma respectivă, forma numărul 9.

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare.

Domnul Petrenco.

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Forma numărul 9 se numește. Da. (*Rumoare în sală.*) Bine.

Domnul Grigore Petrenco:

Domnule raportor,

În mare parte, persoanele care astăzi dețin pașapoarte de tip ex-sovietic sînt persoane în etate, persoane țintuite la pat, mulți nu au bani să vină în centrul raional să perfecteze nici forma numărul 9, nici buletinul de identitate ș.a.m.d.

De aceea, spuneți...

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Domnule deputat...

Domnul Grigore Petrenco:

... deschis că acest proiect are menirea de a limita dreptul de vot la zeci de mii de cetățeni, care nu vor avea posibilitatea să voteze la următoarele alegeri parlamentare, deoarece vor avea alte documente care nu vor fi valabile...

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Acest proiect nu are nimic...

Domnul Grigore Petrenco:

... și vouă vi s-a spus foarte clar că, în aceste cîteva luni care au rămas pînă la 1 septembrie, doar cîteva mii de cetățeni, teoretic, pot să perfecteze aceste documente noi.

De ce nu vreți să recunoașteți acest lucru?

Domnul Alexandru Stoianoglo:

Domnule deputat,

Eu pentru dumneavoastră special citesc proiectul de lege redactat. „Persoanele fizice care își preschimbă pașapoartele de tip sovietic, model 1974, în buletinele de identitate se scutesc de plata taxei de stat, prevăzute în articolele respective ale Legii taxei de stat, pentru eliberarea adevărîței în legătură cu modificarea, completarea, corectarea și restabilirea datelor din actele de stare civilă.” Care probleme, eu nu am înțeles?

Domnul Igor Corman:

Da. Într-adevăr, nu sînt probleme, stimați colegi,

Domnul Alexandru Stoianoglo:

... înlesniri, facilități...

Domnul Igor Corman:

Eu cred că este clar aici. Deci, haideți, teoria punții, să nu folosim și bancul cu păduchii și cu peștii. Da? Deci este clar subiectul proiectului de lege.

Vă mulțumesc, domnule președinte.

Eu o să îl supun votului, fiindcă este în a doua lectură, ceva mai târziu.

Și acum încă un subiect pur tehnic îl avem. Un proiect de hotărâre pentru constituirea Comisiei speciale pentru selectarea candidaților la funcția de Avocat al Poporului și la funcția de Avocat al Poporului pentru protecția drepturilor Copilului.

Și îl rog pe domnul Mișin să prezinte acest proiect de hotărâre.

Domnul Vadim Mișin:

Уважаемые коллеги,

Согласно вступившему в силу закону об Омбудсмене, Парламенту необходимо создать комиссию, которая организует и проведет конкурс на замещение данных должностей омбудсмена Республики Молдова.

Комиссия создается на базе двух парламентских комиссий: Комиссия по правам человека и юридическая комиссия парламента. На своем заседании, Комиссия по правам человека внесла предложение включить депутатов Жантуан, Фрумосу и Абрамчук. Юридическая комиссия Парламента Республики Молдова на своем заседании предложила включить в состав комиссии депутата Загородный, Запорожан, Сырбу и Вакарчук.

Убедительно прошу, уважаемые коллеги, проект постановления Парламента вам роздан, поддержать решение двух комиссий о создании комиссии, поскольку сроки поджимают.

Спасибо вам за внимание.

Domnul Igor Corman:

O întrebare.

Domnul Butmalai.

Domnul Ion Butmalai:

Eu de procedură, domnule Președinte. Pur și simplu, nu este în contextul acestui proiect.

M-am uitat la Petrenco și seamănă mult cu Rogozin, mai ales declarațiile pe care le face. (*Rîsete în sală.*)

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Întrebări nu mai sînt.

Deci este un proiect tehnic. Eu îl supun votului. Cine este pentru rog să voteze.

Majoritatea voturilor deputaților, proiectul de Hotărâre cu nr.178 este adoptat.

Și acum... da.

Domnule Mișin,
Vă rog.

Domnul Vadim Mișin:

Уважаемые коллеги,

Убедительная просьба к этим семи депутатам, которых только что мы избрали в комиссию, завтра, завтра повторяю, семнадцатого, в девять часов тридцать минут подойти в кабинет 508 в этом здании, туда, где проходит Бюро Парламента, на первое заседание.

Спасибо.

Domnul Igor Corman:

Așa. Stimați colegi,

Acum anunț o pauză.

Revenim la ora 14 și continuăm ședința.

P A U Z Ă

*

* * *

D U P Ă P A U Z Ă

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Eu vă rog să vă ocupați locurile.

Este timpul să continuăm ședința. (*Rumoare în sală.*)

De acord toți? Domnul Hotineanu, domnul Brega?

Dacă nu aveți nimic împotriva, zic, să ne apucăm de lucru.

Domnilor deputați,

Vă aduc la cunoștință că noi, într-o ședință anterioară, am dezbătut proiectul de Lege cu nr.356. Acest proiect a fost prezentat de autor și dezbaterile s-au întrerupt în momentul în care urma să fie prezentate rapoartele comisiilor.

Domnul Ioniță este prezent?

Sînteți gata? (*Rumoare în sală.*)

Deci prezentarea raportului pentru primă lectură pe marginea proiectului nr.356. Da, vă rog.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Stimați colegi,

Proiectul de Lege nr.356 a fost discutat, într-adevăr, într-o ședință anterioară a Parlamentului.

Comisia administrație publică și dezvoltare regională a solicitat ca să fie și ei raportori. Noi, oricum, la grupuri de lucru, pentru lectura a doua, vom invita toți

reprezentanții Comisiei administrație publică și dezvoltare regională la grupul de lucru.

Proiectul de lege prevede performanța energetică a clădirilor. Acest proiect de lege vine să aducă în Republica Moldova un ... important și anume un sistem de control independent privind eficiența energetică, auditul energetic.

Guvernul a prezentat acest proiect de lege. În comisie el a acumulat 8 voturi „pro”. Însă, totodată, s-a menționat că pentru lectura a doua va trebui să lucrăm.

De aceea, comisia propune, cu majoritatea voturilor, susținerea acestui proiect de lege în primă lectură, iar în lectura a doua tot ce s-a discutat la grupul de lucru, amendamentele care vor parveni vor fi examinate și le vom propune Parlamentului.

Domnul Igor Corman:

Dacă sînt întrebări către comisie? Nu sînt întrebări.

Mulțumesc, domnule președinte.

Este o întrebare.

Domnul Furdui,

Vă rog.

Domnul Simion Furdui:

Da. Mulțumesc.

Eu am și întrebare, și propunere.

Domnule Ioniță,

Eu vreau să vin cu un amendament și vreau ca acest amendament să fie fixat în stenograma Parlamentului, ca, după cum știm noi toți, legea nu are putere retroactivă.

Nu sînt vinovați oamenii care și-au construit case ș. a. m. d. cu 30, 40, 50 de ani în urmă, dar, în rezultatul acestei legi, ei vor fi impuși la vînzare sau la cumpărare, sau la moștenire, eu știu unde, ei vor fi impuși să aibă acest certificat de performanță în energetică.

De aceea, eu propun ca această lege să fie aplicată numai la clădirile care vor fi construite și date în exploatare după ce legea va intra în vigoare. Iar pe parcursul timpului, oamenii să acceseze banii necesari sau granturile necesare din Agenția pentru Eficiența în Energetică, pentru a-și reconstrui și a-și eficientiza economiile. (*Rumoare în sală.*)

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat,

Vreau să vă spun că la grupul de lucru, și domnul Ionaș poate confirma, s-a discutat ca să intre clădirile noi. Deci aceasta pentru lectura a doua.

Și dacă veți face amendamentul, cu certitudine, va fi examinat să intre clădirile noi. Cu autorul împreună vom vedea formula că poate și edificiile instituțiilor publice, că noi, ca stat, putem să decidem acest lucru, iar pe viitor deja vom vedea. Dar totul acesta ține de lectura a doua.

Deci amendamentul, vă rugăm, în scris și împreună cu autorul vom vedea soluția.

Domnul Igor Corman:

Domnul Lucinschi.

Domnul Chiril Lucinschi:

Vă mulțumesc.

Eu am vrut doar un lucru, de precizare. Atunci când vorbim despre clădiri noi, trebuie să specificăm foarte clar: noi vorbim despre casă pe pământ care este situată sau vorbim și despre blocuri locative.

Eu consider... ar fi mult mai corect dacă vom vorbi despre blocuri locative. Despre casele de pământ eu cred că trebuie să lăsăm aparte, este un sector privat și trebuie să fie reglementat altfel.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule deputat,

Am să vă rog tot să faceți amendamentul și noi vom avea grijă ca în lectura a doua să fie exact noțiunea în formatul care aș spus dumneavoastră. Deci amendamentul, vă rog, să îl formulați la comisie. *(Rumoare în sală.)*

Domnul Igor Corman:

Alte întrebări nu sînt.

Mulțumesc, domnule Ioniță.

O luare de cuvînt avem pe marginea acestui proiect de lege. Îl invit la tribuna centrală pe domnul Eduard Mușuc. *(Rumoare în sală.)*

Domnul Eduard Mușuc:

Onorat Parlament,

Stimați deputați,

În ceea ce privește proiectul de lege menționat, în primul rînd, aș dori să menționez că problema aceasta există și intenția autorului, intenția Guvernului este una salutară.

Într-adevăr, în ceea ce privește performanța energetică a clădirilor, a construcțiilor și, în general, consumul de energie electrică, energie termică care trebuie redus majorînd această eficiență, sigur că problema trebuie rezolvată, dar, din păcate, noi, și în cazul acestei legi, constatăm aceeași practică legislativă.

Eu mă refer la lipsa consultărilor din partea Guvernului, în primul rînd, lucru care vizează autoritățile publice locale, care sînt menționate pe larg în acest proiect de lege, lucru care vizează implementarea și executarea legii respective. Eu mă refer la instrumente, eu mă refer la impactul final. Lucrul acesta, din păcate, iarăși nu s-a efectuat.

Noi am organizat audieri publice și am examinat pe larg acest proiect de lege, care, după părerea noastră, este cam, cum se spune, „sîroi”. Legea nu este

pregătită. Sînt mai mute probleme care vor parveni dacă ea, în forma actuală, va fi adoptată în lectura a doua.

Eu vreau doar să vă dau cîteva exemple, bazîndu-mă pe avizul Congresului autorităților locale, care, la fel, constată că este binevenit efortul și direcția este corectă: de a reduce consumul de energie și de încurajare a utilizării sporite a energiei din surse regenerabile.

Dar, în același rînd, Congresul autorităților locale constată că competențele și obligațiile autorităților locale menționate în articolele respective din lege sînt formulate în contradicțiile cu spiritul și normele unui șir de acte legislative naționale și internaționale.

Din păcate, această lege a fost, ne-a fost prezentată fără evaluarea impactului financiar și fără ca să fie indicată sursa financiară de acoperire a competențelor și atribuțiilor respective.

În primul rînd, lucrul se referă la atribuțiile și competențele autorităților locale. În acest sens, prevederile acestei legi contravin Cartei europene a autonomiei locale, Legii privind administrația publică locală, Legii privind descentralizarea administrativă și, practic, prin prevederile acestei legi se stabilește o formă indicativă, practic, obligația autorităților locale de a asigura cofinanțarea programelor naționale privind îmbunătățirea performanței energetice a clădirilor, ceea ce contravine principiilor autonomiei locale și normelor menționate mai sus. Totodată, în nota informativă lipsind, încă o dată reiterez, o analiză economico-financiară a implementării acestei competențe și a legii în general.

Cu atît mai mult, în condițiile tărăgănării adoptării noului sistem de finanțe publice locale, țineți minte că s-a amînat implementarea acestei legi, este puțin probabil că autoritățile locale vor avea resursele financiare necesare pentru cofinanțarea programelor naționale sus-menționate și pentru exercitarea altor atribuții prevăzute de lege.

Cu cuvinte mai simple, nu s-a făcut o analiză economico-financiară. Nu se știe despre ce sume vorbim noi, fie la nivel de administrație publică centrală, fie la nivel de administrație publică locală.

Și, în lipsa acestor cifre, în lipsa acestor date, cînd includem în această lege obligațiunea de a cofinanța, fără ca să știm ce sumă trebuie să indicăm în bugetul unei autorități locale, în bugetul central, nicidecum nu putem aproba legea respectivă în formula care ne este propusă nouă.

Chiar și în cazul în care ea astăzi va fi aprobată în primă lectură, eu cred că este mult de lucrat asupra acestui proiect de lege ca, în formula implementabilă și realizabilă, ea să fie adoptată în lectura finală.

Eu vreau, în final, să spun următoarele. Noi, în linii mari, eu cred că, la nivel de primă lectură, putem vota pentru această lege, dar să știm foarte bine, că, practic, mai mult de 50% din legea respectivă fie va dispărea, fie va fi prelucrat, modificat.

Cu mai multe amendamente vom veni nu doar noi.

Eu propun comisiei sesizate în fond ca să nu ne grăbim cu lectura a doua.

Ca să organizăm mai multe audieri, poate și un grup comun, în așa mod ca să discutăm fiecare punct care vizează implementarea acestei legi, în primul rînd

obligațiunile, acoperirea financiară, cât se va investi din bugetul central sau din diferite surse pentru realizarea acestui program.

Deoarece, știți foarte bine, în țările Uniunii Europene se aruncă bani grei pentru creșterea performanței energetice, pentru ca să fie promovate surse regenerabile, din surse regenerabile ș.a.m.d., nu se face lucrul acesta fără bani, fără investiții. Dar nici o sumă, din păcate, noi nu găsim nici în nota informativă.

Este, practic, o lege, știți cum, așa, la nivel umanitar, da, гуманитарный закон. Vorbim despre lucruri concrete, vorbim despre gigacalorii, vorbim despre energia electrică, dar cifre nu regăsim nici în nota informativă, nici atunci când am vorbit cu autorii acestui proiect de lege.

Pornind de la aceasta, lăsăm la discreția majorității parlamentare să aprobe o decizie, fie aprobați în primă lectură, fie o întoarceți autorului pentru ca, la nivel de elaborare de lege, să mai consulte și să lucreze cu autoritățile și centrale, și locale, deoarece aici cu ANRE trebuie de lucrat.

Eu cred că Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică trebuie implicată în acest proces în mod mai activ. Dar, în orice caz, pînă la lectura finală, noi insistăm să ieșim cu un proiect de lege foarte bine așezat, foarte bine gândit, în primul rînd în ceea ce privește executarea ei.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Domnule Brega,

Aceasta a fost luare de cuvînt, nu a fost prezentarea proiectului. Deci întrebări nu se pun la luările de cuvînt. Nu, nu, comisia a prezentat raportul, aceasta a fost luare de cuvînt. (*Rumoare în sală.*) Eu în agendă nu am coraport, este doar raportul comisiei.

Domnule Ioniță,

Este și coraport? Vă rog.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule Președinte,

Atunci Comisia administrație publică și dezvoltare regională a solicitat să fie coraportori. Din cîte înțeleg, domnul Mușuc a prezentat luare de cuvînt. Dar eu am anunțat de la tribuna centrală, chiar dacă eu nu au coraport, noi îi vom invita la grupul de lucru ...

Domnul Igor Corman:

Pentru lectura a doua.

Domnul Veaceslav Ioniță:

... și întreaga Comisie administrație publică și dezvoltare regională o vom invita. Dar ei nu au coraport. Eu așa am înțeles, că ei nu au astăzi coraport.

De procedură.

Domnule Brega,

Vă rog.

Domnul Gheorghe Brega:

De procedură.

Domnule Președinte,

Să facem o claritate. De acum punem una, facem alta, uitați-vă ce scrie acolo: coraportor – Mușuc. Unu la mână.

Doi la mână. Deci dacă e așa, atunci dați-mi voie să îl întreb pe Ioniță. Odată ce Mușuc spune că, după ce au discutat cu APL-ul, legea poate fi modificată mai mult de 50 la sută. Conform legislației, de acum trebuie alt proiect de lege. De ce facem noi? Pentru care sens aprobăm acum în primă lectură, când pentru a doua lectură o să fie modificată cel puțin cu 50 la sută. Deci, conceptual, ea o să fie schimbată. Care este sensul?

Domnul Igor Corman:

Care e sensul, domnule Ioniță? Explicați, vă rog.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule Președinte,

Cel mai important sens este că este o lege-cadru de reglementare și avem nevoie. Ceea ce a spus și domnul Mușuc, este faptul că avem de lucrat la lectura a doua. Vom invita și Asociația comunității locale, Comisia administrație publică și dezvoltare regională, dar de această lege noi chiar avem nevoie.

Republica Moldova importă 98% din resurse energetice și toate clădirile noastre sînt risipitoare de energie. Noi trebuie să avem o astfel de lege. Și faptul că 50 la sută sau mai puțin, vom vedea pe parcursul lucrului. Și atunci comisia va anunța plenul Parlamentului ce avem de făcut.

Domnul Igor Corman:

Și domnul Mușuc, vă rog.

Domnul Eduard Mușuc:

Da, cîteva chestiuni. Prima, care se referă la coraportul Comisiei administrație publică și dezvoltare regională. Noi am avut păreri diferite în cadrul comisiei, am avut și proiectul coraportului, dar acest proiect nu a fost aprobat și am decis să procedăm în felul următor: dacă această lege va fi aprobată în primă lectură, atunci ne implicăm în cadrul grupului de lucru mixt.

Dacă acest proiect de lege se va întoarce autorului pentru ca să fie elaborată o nouă lege, într-adevăr, corectă din toate punctele de vedere, atunci deja sigur că vom aproba o altă tactică.

Părerea mea personală în ceea ce privește această lege. Domnul Ioniță zice că noi avem nevoie de această lege. Noi avem nevoie, în primul rînd, de creșterea performanței energetice a clădirilor, anume de aceasta avem nevoie și de un program fezabil și realizabil. Legea aceasta, în formula actuală, știți ce ne propune? Să pună pe seama consumatorului și autorităților locale implementarea ei, ceea ce nu este corect.

Nu regăsim nici în acest proiect de lege, nici în nota informativă, nici răspunsurile autorilor nu ne-au oferit informație în ceea ce privește acoperirea financiară, câți bani se vor investi. Dar eu zic să decidă plenul Parlamentului, să fie întrebat autorul, dacă se dorește și dacă se va lucra în așa mod ca, în lectură finală, să vedem un proiect de lege, într-adevăr, sănătos, atunci să îl aprobăm în primă lectură și să lucrăm în cadrul grupului mixt în așa mod ca să ajungem la mal cu un proiect de lege bun.

Domnul Igor Corman:

Văd că este o părere unanimă aici, în sală, ca să votăm în primă lectură și pentru lectura a doua ambele comisii împreună să îl îmbunătățim și să avem o lege bună.

Deci în primă lectură îl supun votului. Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea voturilor deputaților.

Proiectul de Lege cu nr.356 este aprobat în primă lectură.

Și acum voi propune dezbaterilor proiectul de Lege cu nr.44 cu privire la administratorii autorizați. Prezintă acest proiect domnul Nicolae Eșanu, viceministrul justiției.

Domnul Nicolae Eșanu – viceministru al justiției:

Stimate domnule Președinte,

Doamnelor și domnilor deputați,

Proiectul de Lege supus atenției dumneavoastră a fost elaborat în scopul implementării Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformare a sectorului justiției pentru anul 2011 – 2016.

După cum rezultă din denumirea proiectului, acesta urmează să vizeze categoriile de persoane care vor fi autorizate pentru a fi desemnate în calitate de administratori în cazul în care acest lucru este prevăzut de lege și anume în cazul proceselor de insolvență, în cazul desemnării administratorilor procedurilor de lichidare a întreprinderilor care se lichidează pe cale judiciară și în alte cazuri în care administratorul urmează să fie desemnat de către instanța de judecată. Altfel spus, proiectul respectiv de lege nu va viza toate persoanele care vor administra societăți comerciale sau alte persoane juridice.

În proiectul de lege supus atenției dumneavoastră este respectată schema clasică, pe care noi o avem pentru alte profesii liberale..., adică se instituie reguli privind persoanele care pot fi admise în calitate de administratori autorizați, se stabilesc condițiile pe care aceștia trebuie să le întrunească și procedura în baza căreia urmează să fie admise în profesie. Pentru respectivele categorii de persoane se prevede o instruire inițială de o perioadă de 12 luni, în care să aibă loc instruirea teoretică și instruirea practică, urmînd ca, ulterior, în baza unei Comisii de autorizare și disciplină să fie organizată susținerea examenelor și, în baza acestora, să primească autorizație din partea Ministerului Justiției.

De asemenea, este prevăzut cadrul de autoreglementare a acestei profesii, urmînd să fie creată Uniunea Administratorilor Autorizați, din care să facă parte toți administratorii autorizați.

De asemenea, se reglementează procedura de control asupra activității acestor persoane. Controlul urmează să fie exercitat de către Ministerul Justiției o dată în primii cinci ani, ulterior – în condițiile care sînt stabilite prin lege. Și, de asemenea, este prevăzută procedura de atragere la răspundere disciplinară a persoanelor care vor comite abateri în exercitarea atribuțiilor sale.

De asemenea, vreau să atrag atenția că această lege nu reglementează modalitatea în care administratorii autorizați își vor exercita atribuțiile în calitate de administratori ai întreprinderii, această activitate urmînd să fie reglementată de legislația specifică. Dacă vorbim despre procedura insolvenței, activitatea acestora este reglementată de Legea cu privire la insolvență.

Rugăm să susțineți acest proiect în primă lectură.

Mulțumim.

Domnul Igor Corman:

Întrebări?

Domnul Reidman.

Următorul – domnul Sîrbu.

Domnul Oleg Reidman:

Da. Mersi.

Господин Ешану,

У меня вопрос в основном по статье 8 «Комиссия по выдаче авторизации и дисциплине». Вообще процесс деятельности управляющих, с одной стороны, правовой, с другой экономический.

Во-первых мне не совсем ясно, почему все здесь за Министерством юстиции. Состав комиссии, в котором всего лишь 2 экономиста из 9, это один представитель Министерства Экономики и один представитель (экономический теоретик) от какого-то вуза, на мой взгляд, не представляется очень объективным, потому что оценить качество соискателя авторизации по его экономической подготовке, там четверем юристам и трем членам союза будет, на мой взгляд, затруднительно.

Мне кажется, что здесь надо поработать. Мы говорим сейчас о первом чтении. Мне кажется, что во втором чтении состав этой комиссии надо пересмотреть. Как вы думаете?

Domnul Nicolae Eșanu:

Mulțumim pentru întrebare.

În principiu, subiectul acesta a fost discutat pe larg în cadrul comisiilor parlamentare.

Eu vreau să atrag atenție asupra faptului că acest proiect de lege nu vizează modalitatea... încă o dată am să repet, nu vizează modalitatea în care aceste persoane activează. Este vorba, de fapt, despre procesul de admitere în profesia de administrator autorizat, o activitate care este mai mult specifică Ministerului Justiției, decît Ministerului Economiei, avînd în vedere că noi avem competența de

a reglementa și a supraveghea procesul de admitere în cadrul mai multor profesii liberale.

Din acest punct de vedere, cu acordul Ministerului Economiei, noi am convenit ca componența comisiei să fie așa cum este propusă în proiect. Dar, desigur, aceasta nu este o dogmă și, în cadrul discuțiilor pentru lectura a doua, noi vom examina toate propunerile și cum va decide comisia parlamentară așa va fi varianta finală.

Dar eu vreau să atrag atenție asupra faptului că aceste persoane care vor fi desemnate în cadrul Comisiei de autorizare și disciplină nu vor examina calitățile profesionale ale persoanelor, ci numai corespunderea criteriilor pentru admiterea în profesie.

Mulțumim.

Domnul Igor Corman:

Domnul Reidman.

A doua întrebare.

Domnul Oleg Reidman:

Здесь, вообще говоря, речь идет о доступе к должности, а не профессии. Надо следовать русской поговорке: «Беда, коль пироги начнет печи сапожник, а сапоги тачать пирожник». Мы завтра будем допускать к профессии врача по мнению Министерства юстиции, а не Министерства здравоохранения. Это не правильно, на мой взгляд.

Значит, допуск к должности по обстоятельствам увольнения с должности по компрометирующим мотивам – это, пожалуйста, за вами. Для этого достаточно в комиссии одного юриста, то есть одного от Министерства юстиции, остальные должны быть специалисты в области управления предприятием. Оно, как бы, не было в стадии ликвидации, в стадии плана, оно управляется экономически. На основе закона это правильно.

И большое вам спасибо, конечно, что вы напомнили, а то Парламент, видимо, сомневается в моей способности запоминать о том, что вы на комиссии об этом говорили. Я вас спросил здесь для того, чтобы вы всему Парламенту рассказали, а не только комиссии, как вы защищаете ведомственный интерес и только.

Спасибо.

Domnul Nicolae Eșanu:

Eu îmi cer scuze, dar nu am făcut nici o aluzie la capacitățile dumneavoastră, eu doar am informat Parlamentul că a fost un subiect foarte mult discutat.

Dar vreau să vă atrag atenție că nu doar în comisia dumneavoastră acest subiect s-a discutat. Acest aspect al problemei s-a discutat și în alte comisii.

Domnul Igor Corman:

Domnul Sîrbu.

Următorul – domnul Butmalai.

Domnul Serghei Sîrbu:

Vă mulțumesc.

Într-adevăr, această problemă a fost discutată pe larg. Și în Comisia juridică, numiri și imunități, de asemenea, au apărut multe întrebări de ce anume Ministerul Justiției urmează să ia înțietatea asupra acestui proces, de ce numai o singură uniune a acestor lichidatori urmează să decidă în totalitate tot ce se întâmplă.

Sperăm foarte mult ca această schemă de acordare a autorizațiilor unei profesii liberale să nu fie transformată într-o schemă corupțională, știți despre ce vorbim. În acest sens, așa o întrebare.

Domnule ministru,

În cazul în care Comisia de autorizare a licențelor pentru acești administratori va respinge sau va da un calificativ negativ candidatului, acesta va putea să conteste această decizie ori urmează să vină la un nou examen?

Domnul Nicolae Eșanu:

Regulile cu privire la modul de susținere a examenelor o să fie stipulate în regulament. Și regulamentul respectiv o să prevadă care este procedura, inclusiv care sînt căile pe care pot fi contestate.

Dar, în orice caz, o persoană care va fi considerată lezată printr-un act administrativ este în drept să conteste în instanța de judecată decizia oricărui organ administrativ.

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare.

Domnul Sîrbu.

Domnul Serghei Sîrbu:

Ar fi bine ca o asemenea procedură să fie prevăzută expres în lege, și nu în regulament. Noi cunoaștem precedente cînd se menționează că doar pe procedură se contestă și, în final, de fapt, nimeni nu are dreptul să conteste. Aici chiar insistăm.

Dacă insistați ca, totuși, Ministerul Justiției să fie responsabil, cu toate că am rezerve la acest capitol, atunci toate procedurile urmează a fi prevăzute în lege concret.

Și, pentru lectura a doua, avem încă de muncit foarte mult, ca să îmbunătățim acest proiect de lege, ca să nu repetăm greșelile cu alte profesii liberale.

Vă mulțumesc.

Domnul Nicolae Eșanu:

Desigur că, în măsura în care vor fi făcute propuneri, noi sîntem pentru îmbunătățirea proiectului.

Eventual, putem să introducem în lege și proceduri, dar nu cred că există vreo lege care ar putea prevedea toate procedurile de susținere a examenelor care includ și proceduri pur tehnice. Eventual, unele elemente ale procedurii pot să se regăsească în lege și pentru lectura a doua cred că ar fi bine să fie discutate.

Domnul Igor Corman:

Domnul Butmalai.

Domnul Ion Butmalai:

Da. Mulțumesc, domnule Președinte.

Domnule raportor,

Acest proiect a venit în mod prioritar la Parlament, în dezbateri. Eu vreau să aflu: la elaborare s-a luat în considerație practica internațională sau nu?

Și a doua întrebare, deodată să fie clar. Va fi necesar de careva surse financiare pentru implementarea proiectului sau Moldova va primi granturi pentru implementarea acestei legi?

Domnul Nicolae Eșanu:

Practica internațională desigur că a fost analizată.

În ceea ce privește sume bănești pentru implementarea acestei legi. Nu sînt necesare careva surse pentru organizarea procesului de autorizare, dar, desigur, pentru pregătirea... va fi nevoie de surse, dar aceste surse vor fi suportate de către persoanele care doresc să acceadă în profesie.

Statul va suporta doar cheltuieli legate de procedură și cheltuieli obișnuite prevăzute în bugetele instituțiilor. Eventual, remunerația membrilor respectivei comisii pentru participarea la ședințe, dar sînt sume, pe care, în limita bugetului, noi le acoperim.

Domnul Igor Corman:

Acestea au fost întrebările.

Mulțumesc, domnule viceministru.

Și acum am să invit comisiile să prezinte rapoartele. Raportul de bază, doamna Raisa Apolschi, Comisia juridică, numiri și imunități. Prezintă domnul Sîrbu?

Vă rog.

Domnul Serghei Sîrbu:

Vă mulțumesc.

Stimați deputați,

Comisia juridică, numiri și imunități a examinat proiectul de Lege cu privire la administratorii autorizați, inițiativă legislativă înaintată de către Guvern, și comunică următoarele.

Proiectul de Lege cu privire la administratorii autorizați a fost elaborat în vederea realizării Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de reformă a sectorului justiției.

Proiectul vine, de asemenea, să soluționeze adresarea Curții Constituționale expusă la 22 decembrie 2005, unde s-a relevat că condițiile de admitere în exercitarea activității de administrator al insolvenței și de desemnare a administratorilor sînt sumare.

Scopul proiectului de lege este instituirea cadrului legal privind autorizarea, organizarea și supravegherea activității profesionale a administratorilor pentru a consolida calitatea actului justiției, economia, transparența și celeritatea efectuării acțiunilor în procedura de insolvență.

În cadrul ședinței comisiei, de către deputați au fost formulate întrebări și propuneri ce țin de rolul și întinderea competențelor în cadrul autorizării, organizării și supravegherii activității administratorilor autorizați, exercitate de Ministerul Justiției și Uniunea Administratorilor Autorizați.

De asemenea, din partea deputaților prezenți la ședință, au fost înaintate propuneri de amendare și revizuire a mai multor articole din proiectul de lege, precum și examinarea, pentru lectura a doua, a propunerilor parvenite din partea Comisiei economie, buget și finanțe, Direcției generale juridice a Parlamentului, celor parvenite de la Asociația Lichidatorilor și Administratorilor din Republica Moldova.

Totodată, se menționează că proiectul a fost examinat și avizat pozitiv de către un șir de comisii parlamentare.

În urma dezbaterilor, proiectul de lege a fost votat cu 5 voturi „pentru” și 4 voturi „abținut”. Adoptarea acestui proiect de lege rămîne la latitudinea Parlamentului.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Nu sînt întrebări către comisie.

Mulțumesc, domnule Sîrbu.

Și mai avem și coraportul Comisiei economie, buget și finanțe. Îl prezentați, domnule Ioniță? Da.

Puteti și de pe loc, dacă este succint. Vă rog.

Domnul Veaceslav Ioniță:

Domnule Președinte,

Comisia economie, buget și finanțe a dat aviz pozitiv, însă la două momente solicit de la comisia de profil.

Prima. Ca registrul să fie cu acces public.

Și doi. Comisia a insistat ca membrii Consiliului să fie remunerați. Deci o formă de remunerare să existe. Și solicităm la comisia de profil să caute acest lucru.

Acestea au fost două lucruri asupra cărora s-a insistat în comisie și, în felul acesta, am obținut majoritatea voturilor.

Domnul Igor Corman:

Supun votului aprobarea în primă lectură a proiectului de Lege cu nr.44. Cine este pentru rog votați.

Majoritatea voturilor. Proiectul nr.44 este aprobat în primă lectură.

Următorul proiect, pe care-l propun dezbaterilor, este cu nr.505 pentru modificarea și completarea Legii nr.21 din 1 martie 2013 cu privire la oamenii de creație și la uniunile de creație. Un grup de deputați au înregistrat această inițiativă.

Prezintă proiectul domnul Ciobanu Ghenadie.

Vă rog.

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Privilegiul de a prezenta proiectul în numele autorilor îmi oferă posibilitatea de a alege forma de prezentare.

Am decis să mă limitez la recapitularea articolelor din proiect cu scopul de a optimiza prezentarea și de a lăsa mai mult timp pentru eventuale întrebări și propuneri.

Nu am să aduc argumente în favoarea proiectului în cadrul prezentării, deoarece atât eu, cât și fiecare dintre dumneavoastră avem posibilitatea să o facem în cadrul luărilor de cuvânt, dar și pentru că argumentarea este expusă destul de detaliat în nota informativă.

Așadar, proiectul de Lege pentru modificarea Legii cu privire la oamenii de creație și la uniunile de creație urmărește scopul de a institui indemnizațiile de merit care se acordă personalităților de mare prestigiu din domeniul culturii, rezidenți ai Republicii Moldova care au împlinit vârsta de 60 de ani.

Indemnizațiile se vor acorda pentru realizări deosebite și cu scopul de a recompensa activitățile de notorietate. Se propune completarea Legii cu privire la oamenii de creație și la uniunile de creație cu un nou capitol – V, intitulat „Indemnizația de merit”.

Articolele acestui capitol reglementează instituirea indemnizației de merit, acordarea acesteia, modul de înaintare a propunerilor, constituirea Comisiei naționale pentru acordarea indemnizației de merit, cuantumul și numărul indemnizației.

Parte a prezentului proiect de lege este Regulamentul de funcționare a Comisiei naționale pentru acordarea indemnizației de merit care reglementează componența, modul de funcționare, atribuțiile comisiei, modul de nominalizare a beneficiarilor.

Cea de a doua parte componentă a legii, respectiv anexa 2, este intitulată „Criteriile de atribuire a indemnizației de merit” și reglementează dreptul la plată, modul de plată, garanțiile de acordare, documentele de atestare a criteriilor de atribuire, modul de examinare a dosarelor, precum și înseși criteriile de atribuire a indemnizației pe domenii.

Se propune un cuantum lunar al indemnizației egal cu un salariu mediu pe economie, stabilit de Guvern, neimpozabil. Se propune ca numărul de indemnizații

de merit să fie stabilit prin Legea bugetului de stat, iar Ministerul Culturii să prevadă în bugetul propriu fondurile de la bugetul de stat destinate acordării indemnizațiilor de merit.

Anticipînd unele întrebări, voi spune că o sarcină a Comisiei naționale pentru acordarea indemnizației de merit ar fi stabilirea, în urma unor evaluări, a unui număr total de indemnizații, care ar putea fi introdus ulterior în lege printr-un alt proiect de completare.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Întrebări.

Domnul Brega.

Domnul Gheorghe Brega:

Domnule raportor,

Spuneți, vă rog, avizul Guvernului este?

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Da, este avizul Guvernului.

Domnul Gheorghe Brega:

Și este pozitiv?

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Este avizul Guvernului pozitiv, absolut.

Da.

Domnul Gheorghe Brega:

Atunci care e suma necesară pentru...

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Pentru anul 2014 avizul Guvernului este în limita bugetului alocat.

Domnul Gheorghe Brega:

Ce înseamnă „în limita”? Dar care este suma preconizată pentru a implementa acest proiect de lege?

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Deci în suma bugetului alocat aceasta înseamnă că prima ședință a Comisiei naționale instituite va decide care sînt persoanele care ar putea să fie primele, pentru că nu este stabilit un număr total de persoane în această lege, ceea ce am spus la urmă.

Dacă am ști noi că este un număr de persoane care din an în an trece același număr, am putea vorbi. Așa va fi completat. În decursul câtorva ani se va atinge la

un număr care, posibil, pe urmă va fi introdus în lege și atunci se va cunoaște precis.

În alt caz, pentru anul 2014, trebuie să reieșim din situația respectivă și să acordăm aceste premii, care vor fi apreciate de buget și se vor găsi resurse pentru aceste premii, cantitatea, numărul de premii, de indemnizații care vor fi acordate.

Pentru anul 2015, deja va fi pus în buget, pentru că aceasta este prevăzut în lege, că va fi stabilit în buget un număr de indemnizații de merit.

Pentru 2015, am putea vorbi concret că, dacă comisia va stabili că trebuie să existe un anumit număr de indemnizații, să fie calculat în buget, propus de către Ministerul Culturii, să fie programat ca surse proprii din bugetul de stat și să fie dat și atunci vom ști pentru 2015.

Pe anul 2014, reieșim din bugetul pe care îl avem.

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare, domnule Brega.

Domnul Gheorghe Brega:

Deci noi acum trebuie să adoptăm o lege din care nu cunoaștem nici numărul de indemnizații, nici suma care o să fie necesară pentru implementarea acestui proiect de lege și Guvernul dă aviz pozitiv.

Straniu lucru. Cam populistă e treaba aceasta nu știu cum. Știți, Guvernul dă aviz pozitiv, suma nu se cunoaște. Numărul de... care o să primească indemnizații nu este clar. Ceva straniu. Cam populistă e treaba aceasta.

Mulțumesc.

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Eu aș putea să răspund. Nimic populist în chestia aceasta nu este, pentru că, în principiu, vreau să vă amintesc că, în mod foarte populist, noi deja am făcut amânarea, sper, a unui proiect de lege care se referă la două procente și dumneavoastră ați participat la acest lucru.

Eu tare nu aș vrea ca toate lucrurile bune să se confrunte, ca să nu spun: să se ciocnească de așa o abordare. Pentru că nu este nimic populist în aceasta, dar dacă și este populist, eu m-aș bucura foarte mult și aș dori să fac cât mai multe lucruri populiste pentru acești oameni cărora le este adresată această indemnizație – oamenilor cu merit.

Dar populistă este numai una: comisa trebuie să se întâlnească și să vadă cine sînt acei oameni și cum am putea noi să facem ca în anul 2014 să fie cât mai mulți. Dacă nu, vor fi trecuți pentru bugetul anului 2015.

Oricum, este o pensie viageră și sper cât mai repede să putem acorda pentru mulți dintre cei care au meritat. Iată de ce am venit special domnul președinte al comisiei Lucinschi și eu la Guvern, ca să nu înceapă acțiunea acestei legi din 2015, cum a fost propus inițial, dar din 2014, pentru că foarte repede trec în neființă acei care ar merita.

Mulți dintre ei care trebuiau să primească această indemnizație deja au decedat în ultima perioadă.

Vă mulțumesc.

Domnul Igor Corman:

Doamna Fusu.

Următorul – domnul Saharneau.

Doamna Corina Fusu:

Sigur că această lege este foarte binevenită, dar este una întârziată. Noi demult ar fi trebuit să instituim aceste, nu știu cum să zic, că nu sînt pensii, de fapt, sînt niște indemnizații, cum le numiți dumneavoastră în proiectul de lege.

Între timp, de cînd am discutat noi la comisie în primă lectură acest proiect, a decedat și marea actriță Constanța Tîrțău, într-o mizeri lucidă, de neadmis.

Sigur că acei care au trecut în neființă dintre marile noastre personalități, din diferite domenii, ar și meritat atenția noastră și, desigur, ne cerem iertare de la ei că sîntem nesimțitori uneori, dar aceasta nu înseamnă că nu putem corecta situația.

Dar am și cîteva întrebări, poate care vor putea îmbunătăți acest proiect de lege. Aici, în „Definiții”, e prezentat ce înseamnă „indemnizație de merit”, spuneți că persoanele notorii care au împlinit vîrsta de 60 de ani.

Nu știu de ce ați decis că 60 de ani. Pentru că, dacă e să ne referim la vîrsta de pensionare, femeile ies la 57 de ani, iar bărbații – la 62 de ani. Și aici femeile personalități din domeniul culturii ar fi discriminate. Da, pentru că o să le dăm aceste indemnizații după ce, peste trei ani, au împlinit deja vîrsta de pensie. Poate că aici este de gîndit la vîrstă. Da, pentru că consider că, într-adevăr, este o discriminare în ceea ce privește femeile.

O altă remarcă este că nu cred că este justificativ faptul că nu cunoaștem, la ora actuală, cîte personalități, domenii ...

Domnul Igor Corman:

Da, vă rog, doamna Fusu.

Doamna Corina Fusu:

Nu este luare de cuvînt. Într-adevăr, ar trebui să cunoaștem numărul personalităților rămase în viață, iată vîrsta în jur de 60 de ani. Și cred că aceste informații le putem obține de la uniunile de creație. Cu siguranță că ei, cel puțin, ne pot da o cifră estimativă. Așa că am putea să o cunoaștem, cred că putem repara acest minus. Și o altă remarcă pentru îmbunătățire este că această comisie, da, se numește comisie?

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Comisia națională pentru acordarea ...

Doamna Corina Fusu:

Da, o comisie națională din care fac parte doi președinți de comisie și mai mulți miniștri care trebuie să se întâlnească odată pe lună și ședința comisiei poate avea loc dacă cvorumul va fi de 2/3. Consider că e cam mare cifra aceasta de 2/3.

Și fiecare decizie se ia prin unanimitate de voturi. Cred că sînt niște standarde prea ridicate și va fi complicat ca această comisie să funcționeze.

Cred că, pentru lectura a doua, putem veni și cu cifre exacte. Pentru că, dacă e vorba de buget, de bani, trebuie să avem cel puțin o cifră estimativă.

Vă mulțumesc.

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Deci în privința ... voi începe cu ultima propunere. Într-adevăr, unanimitatea de voturi a fost, de fapt, în avizele uniunilor de creație, la fel, pusă la îndoială ca normă. De aceea, cred că, pentru lectura a doua, am putea accepta și propunerea dumneavoastră cu unanimitatea de voturi să fie scoasă.

În privința cvorumului. Faceți propunerile pe care le-ați făcut astăzi, vă rog. O să ne gândim. Este important să fie un cvorum, totuși, cît mai reprezentativ.

În privința vârstei. Vreau să amintesc că nu este o indemnizație socială, este o indemnizație de merit și atunci nu poate fi vorba despre pensionare, că atunci cădem într-o altă extremă de pensie socială sau indemnizație socială.

Și nu este nici o discriminare. În toate țările, eu am în fața mea Legea nr.118 din 15 martie 2002 a României, în care este același prag de vîrstă. Vreau să vă spun că, în acest caz, în multe alte țări, inclusiv în Franța, cu alte ocazii care se vorbesc despre șomaj, pensiile de șomaj ale artiștilor, este, la fel, pusă ... nu pensiile de șomaj, dar ajutoare la pensii de șomaj, este, la fel, pusă o singură vîrstă pentru toți care pot să ia șomaj, neîncadrați în cîmpul muncii. Deci sînt niște standarde cînd este vorba despre indemnizație. Și aici anume că, ca să nu fie o ruptură, s-a decis că este vorba despre 60 de ani.

În privința cifrei. Din nou nu sîntem la indemnizații sociale și cifrele celor care merită necesită o altă evaluare, decît a celor care sînt, care au depășit vîrsta de 60 de ani. Iată de ce uniunile înseși au cerut o pauză pentru niște evaluări care ar putea să vină odată cu experiența de acordare, din practică, și acest lucru ar putea să se întîmple puțin mai tîrziu cu stipularea cifrei reale în program.

Dar dacă faceți indemnizațiile, o să ne gândim, pentru lectura a doua, ce am putea accepta și să mai dezbatem acest lucruri.

Domnul Igor Corman:

Domnul Saharneau.

Următorul – doamna Maria Ciobanu:

Domnul Vladimir Saharneau:

Domnule raportor,

Eu înțeleg grațiunile pentru care se dau aceste burse de merit și vreau să explicăți, cel puțin, pentru public, pentru stenogramă, din care motiv, din care rațiuni Uniunea Jurnaliștilor și jurnaliștii nu au fost incluși în această listă? Și urmează a doua întrebare.

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Da. Deci noi am mai discutat ...

Domnul Vladimir Saharneau:

Fiindcă noi am discutat. Am discutat în cadrul comisiilor și nu numai.

Domnul Ghenadie Ciobanu:

S-au luat doar domeniile, eu aș putea să le dau citire, dar le cunoașteți, oricine poate accesa site-ul și vedea proiectul de lege, s-au luat domeniile clasice ale creației, domeniile clasice din care jurnalismul nu face parte.

Din nou aș putea face referire la multe acte legislative, inclusiv la Legea, anterior deci amintită, nr.118 a unei țări vecine și multe altele în care jurnaliștii au posibilitatea, pe alte căi, prin alte documente, prin alte legi, să facă altfel de indemnizații.

Pentru că dacă vorbim despre ... Noi am vorbit aceasta și cu altă ocazie. Dacă vorbim despre creația jurnaliștilor, atunci doar jurnalismul este creație și participarea în mass-media nu fiecare reprezintă creație. Deci procesul reprezintă creație, celelalte nu reprezintă creație din jurnalism. Aceasta este una. Așa este clasic, deci artele, creația. S-a discutat cu altă ocazie.

Mai mult decât atât, jurnaliștii creatori ar putea participa la aceste indemnizații scriind o carte și privind deci criteriile de ... publicistica este un gen de literatură, luând această indemnizație de la Uniunea Scriitorilor, prezentând criteriile pentru Uniunea Scriitorilor.

La film, dacă sînt jurnaliști de film, la compartimentul „Cinematografie”, „Creație cinematografică” ș.a.m.d. Aș putea să continui, deci sînt mai favorizați decât poate că ceilalți. Pentru că, dacă ai cărți, te duci la literatură, fie cărți de publicitate, de publicistică, pardon. Dacă ai filme, te duci, fie documentare etc., oricare, te duci la cinematografie. Deci ei, ca creatori, sînt în aceste criterii clasice de creație.

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare, domnule Saharneau.

Domnul Vladimir Saharneau:

Este de discutat aici, dar eu sînt de acord cu normativele dumneavoastră, pentru că sprijin faptul că jurnaliștii, în creația lor trebuie să fie independenți și premiile nu trebuie să vină de la alte autorități decât de la autoritatea de breaslă, care este, la fel, organizația de breaslă a jurnaliștilor.

Și aci vreau să vă întreb: dacă veți sprijini careva inițiative care vor consolida breasla jurnalistică ca atare, pentru ca ea să aibă puterea să sprijine jurnaliștii în profesionalism și alte criterii de creativitate pe care le au ei? Ei au aceste criterii și trebuie să recunoaștem că sînt anumite linii pe care ei merg pas în pas și cu scriitorii, și cu compozitorii, fiindcă este același proces de creație.

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Eu vă mulțumesc.

Într-adevăr noi am discutat cu dumneavoastră și s-a discutat și la comisie cu domnul președinte Lucinschi, există posibilități de a face același lucru de apreciere

cu indemnizațiile breslei jurnalisticii, noi le cunoaștem, trebuie doar să ne așezăm și să facem niște demersuri și să pregătim un proiect. Există și cadrul pentru aceasta. Nu în acest cadru, dar există cadru.

Domnul Igor Corman:

Doamna Maria Ciobanu.

Următorul – doamna Apolschi.

Doamna Maria Ciobanu:

O scurtă remarcă doamnei deputat Fusu.

Doamnă deputat,

Nimeni nu v-a încurcat să veniți, cu mulți ani, chiar la început de mandat, cu o inițiativă legislativă, decât veneați cu inițiativa legislativă cu privire la castrarea chimică.

Și acum întrebare pentru domnul deputat de la tribuna centrală, domnul Ghenadie Ciobanu.

Domnule Ciobanu,

Eu, de asemenea, optez pentru excluderea votului unanim, dar propun ca votul decisiv să aparțină reprezentanților uniunilor de creație. În acest caz, va fi exclusă implicarea politică.

Vă mulțumesc.

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Vă mulțumesc.

Este o propunere bună.

Domnul Igor Corman:

Și domnul Pleșca mai are o întrebare.

Vă rog frumos.

Domnul Nae-Simion Pleșca:

Domnule președinte Ghenadie Ciobanu,

Eu salut acest minunat proiect și chiar mulțumesc pentru grija permanentă și ceea ce faceți dumneavoastră pentru oamenii de creație. Vroiam doar să vă sugerez, poate, un singur lucru, atunci când se vor repartiza bursele, dumneavoastră și în proiect stipulați că vor beneficia persoanele de valoare, personalitățile.

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Da.

Domnul Nae-Simion Pleșca:

Eu, din ceea ce cunosc, personalitățile și persoanele, ale căror opere sînt de valoare, de obicei, au o situație bună sau chiar foarte bună. Sînt scriitori și ei, nu de mai puțină valoare, dar opera lor uneori e mai puțin solicitată și veniturile, și beneficiile lor sînt mai mici.

Poate ar fi bine să ne gândim la o bursă mai mică, dar o arie de acoperire mai largă să beneficieze mai multă lume de creație de această bursă.

Vă mulțumesc mult și m-ar interesa părerea dumneavoastră.

Domnul Ghenadie Ciobanu:

Eu vă mulțumesc mult pentru apreciere. Problema este că, într-adevăr, prin această lege și cred că am să o spun într-o luare de cuvânt, ca să nu argumentez mult, nu am argumentat special, pentru că ați atins probleme filozofice cu referire la acest proiect.

Vreau să vă spun că, într-adevăr, impunem, prin această bursă, doar meritele, doar prestigiul profesiei ridicăm ș.a.m.d. Trebuie să fie ceva care să fie legat cu progresul și să fie un reper această îndemnizație, dacă doriți, și pentru propășirea artei, artei contemporane de natură clasică care acum, din multe motive, se află într-un declin, motivele fiind mai mult economice.

Dar aceasta nu exclude că va exista solidaritatea, va exista pentru acei care sînt nevoiași și nu au atins niște valori, dar sînt foarte importanți pentru societate, la locul pe care îl au ș.a.m.d.

Deci, într-așa un mod, există alte posibilități de solidaritate, de breaslă socială, alt tip de îndemnizație la care neapărat trebuie să... de care trebuie să ținem cont și neapărat trebuie să facem tot ce este posibil ca să ajutăm acești oameni care se află în situații mult mai dificile decît alte, să zicem, straturi sociale sau categorii sociale din Republica Moldova.

Domnul Igor Corman:

Mulțumesc, domnule Ciobanu.

Acestea au fost întrebările.

Și acum îl invit pe domnul Lucinschi să prezinte raportul comisiei.

Domnul Chiril Lucinschi:

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media a examinat proiectul de lege nominalizat și, ținînd cont de din atribuțiile și competențele funcționale, comunică următoarele.

Proiectul de lege a fost prezentat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați și prevede modificarea Legii cu privire la oamenii de creație și la uniunile de creație în scopul creării unor norme legislative privind instituirea indemnizațiilor de merit pentru personalități notorii din domeniul culturii.

De indemnizațiile vizate vor beneficia personalități de prestigiu, care au merite deosebite în următoarele domenii: creații muzicale, creații literare, arte plastice, artă teatrală, cinematografie, patrimoniul cultural național și arhitectură.

Proiectul de lege, de asemenea, reglementează modul de acordare, cuantumul și numărul de indemnizații, precum și constituirea Comisiei naționale pentru acordarea indemnizațiilor de merit.

Menționăm importanța vitală a propunerilor din această inițiativă legislativă, care vor stipula garanțiile legale pentru asigurarea drepturilor sociale ale oamenilor de creație din Republica Moldova, care, de-a lungul vieții, s-au remarcat prin contribuții semnificative la dezvoltarea și valorificarea celui mai de preț patrimoniu – cel cultural, atât în țară, cât și peste hotarele ei.

Comisia informează că asupra proiectului de lege nominalizat au parvenit avizele comisiilor permanente, al Direcției generale Juridice a Secretariatului Parlamentului. De asemenea, menționăm susținerea proiectului de lege de către Guvern.

Alte propuneri menționate în avizele prezentate vor fi examinate în cadrul perfecționării proiectului de lege pentru lectura a doua.

Urmare a dezbatelor, Comisia cultură, educație, cercetare, tineret, sport și mass-media, cu votul majorității membrilor (9 – „pro” și 3 – „abțineri”), a susținut proiectul de lege nominalizat și propune plenului Parlamentului examinarea și aprobarea acestuia în primă lectură.

Domnul Igor Corman:

Întrebări?

Doamna Fusu.

Doamna Corina Fusu:

Domnule președinte,

Am așa o întrebare către dumneavoastră. La capitolul 2, aici sînt criteriile de atribuire a acestor indemnizații pentru diferite domenii din artă sau cultură. Și aici am o nedumerire, la articolul 10, domeniul cinematografilei, aici avem toate domeniile, inclusiv cel al cinematografilei, și printre criterii există și criteriul de vechime în domeniu.

La toate domeniile: muzică, teatru, arhitectură, arte plastice este scris pur și simplu „vechime în domeniu”, la domeniul cinematografilei este scris „vechime neîntreruptă în activitatea cinematografică.”

Consider că cuvîntul „neîntreruptă” este de prisos, pentru că un artist poate să creeze și în cinematografie, să facă o pauză, să lucreze în teatru, să facă mai apoi 5 ani fotografie, dar cel mai bine s-a manifestat în cinematografie. Deci propun: cuvîntul „neîntreruptă” să fie scos de aici. Pur și simplu: vechime în muncă...

Domnul Chiril Lucinschi:

Eu vă mulțumesc pentru...

Doamna Corina Fusu:

...pentru că este nejustificat că un domeniu are alte criterii decît celelalte.

Domnul Chiril Lucinschi:

Doamnă vicepreședinte,

Eu vă mulțumesc pentru această propunere. Ea a fost stipulată, expusă, de fapt, în avizul anticorupție. Și, bineînțeles, acest lucru trebuie să fie unificat pentru toate domeniile.

Eu cred că noi, pentru lectura a doua, o să modificăm, o să venim cu astfel de modificări ca să fie unificate toate noțiunile.

Domnul Igor Corman:

Domnul Brega.

Domnul Gheorghe Brega:

Domnule președinte,

Totuși, aș vrea să aflu și de la dumneavoastră, este avizul Guvernului sau nu este?

Domnul Chiril Lucinschi:

Avizul Guvernului există. Există și avizul anticorupție.

Domnul Gheorghe Brega:

Avizul Guvernului este pozitiv?

Domnul Chiril Lucinschi:

Da, este o...

Domnul Gheorghe Brega:

Atunci apare întrebarea. Cum Guvernul poate da un aviz pozitiv, necunoscând nici numărul de beneficiari...

Domnul Chiril Lucinschi:

Vă explic.

Domnul Gheorghe Brega:

... nici suma de bani care este? Deci straniu lucru se întâmplă.

Și solicit pentru lectura a doua măcar să aveți aproximativ numărul beneficiarilor și suma de bani.

Domnul Chiril Lucinschi:

Da. Vă mulțumesc pentru întrebare.

Doar, înainte de aceasta, eu vreau să îi rog pe colegii noștri.

Domnule Mușuc și domnule Stati,

Vă rog foarte mult, foarte rău se aude aici. Mai bine se aude ceea ce spuneți dumneavoastră, decât ceea ce spun, de la microfon. Vă rog foarte mult. (*Rumoare în sală.*)

Nu, este foarte greu de lucrat așa, vă rog foarte mult. Colegial și... (*Rumoare în sală.*)

Domnule Reidman,

Eu nu v-am vizat. Stați liniștit, vă rog foarte mult. (*Rumoare în sală.*)

Răspunzînd la întrebarea dumneavoastră, în primul rînd, plafonul este stabilit. Și noi am informat Guvernul că maximum pentru o sută de oameni. Aceasta va fi suma de peste 4 milioane de lei.

Deci ca să identificăm aceste persoane, noi trebuie să formăm comisia specială, care va selecta dosarele care vor fi înaintate. Și, în urma acestei examinări, deja, va fi stabilit numărul oamenilor care vor beneficia de această indemnizație.

De aceea, este foarte important și Guvernul la aceasta s-a referit că noi stabilim, la etapa actuală, un mecanism foarte clar și transparent cum acești oameni vor fi selectați. Și, bineînțeles, în urma selectării, deja va fi stabilit bugetul pentru aceste indemnizații.

Domnul Igor Corman:

A doua întrebare.

Domnul Brega.

Domnul Gheorghe Brega:

Deci, domnule președinte,

Noi nu cunoaștem, eu nu știu care deputați cunosc, înțelegerea dumneavoastră verbală în privința a o sută de oameni și 4 milioane de lei. Dacă aceasta era cel puțin în nota informativă, nu prin lege, nu apăreau alte discuții. Dar așa, dacă dumneavoastră aveți înțelegere de 4 milioane și o sută, aceasta este altă întrebare, dar cel puțin în nota informativă trebuia să fie, că atunci îi straniu, vă spun, ca să nu cunoști nici numărul de persoane, nici suma, ceva absurd.

Domnul Chiril Lucinschi:

În nota informativă această sumă există. Ea este.

Domnul Igor Corman:

Este.

Domnul Chiril Lucinschi:

Este.

Domnul Igor Corman:

Foarte bine.

Domnule Butmalai,

Aveți și dumneavoastră o întrebare?

Domnul Ion Butmalai:

Eu, domnule Președinte, nu am o întrebare. Vreau să îl ajut pe domnul președinte, să le spun colegilor de pe dreapta că sînt instalate microfoane acolo, să fie mai atenți ce discută.

Domnul Igor Corman:

Acestea au fost întrebările.

Mulțumesc, domnule președinte. *(Rumoare în sală.)*

Mai este o întrebare?

Dar, doamnă Fusu, dumneavoastră ați pus parcă o întrebare.

A doua întrebare.

Vă rog, doamnă Fusu. *(Rumoare în sală.)*

Doamna Corina Fusu:

...grăbit și i-am oferit. Da.

Iată în ce constă întrebarea mea și poate reușim să o rezolvăm. Nu, nu am regăsit printre... *(Rumoare în sală.)*

Dar se poate de făcut puțină liniște în sală, că nici nu e posibil să vorbești, să îi formulezi gândurile, nici să asculți răspunsul. *(Rumoare în sală.)*

Foarte mare gălăgie, da.

Domnul Igor Corman:

Stimați colegi,

Eu am o propunere constructivă. Deci dacă, într-adevăr, aveți întrebări referitoare la proiecte de lege.

Doamna Corina Fusu:

Într-adevăr, am întrebare.

Domnul Igor Corman:

Toate întrebările serioase și interesante, atunci toți în liniște... și ascultă.
Nu?

Doamna Corina Fusu:

La temă întrebarea e, la temă.

(Rumoare în sală.)

Domnul Igor Corman:

Dar dacă toți au obosit, putem să luăm o pauză. Și aceasta e posibil.
(Rumoare în sală.)

Dar, deoarece e ultima întrebare, eu rog toți colegii să manifeste un pic de răbdare, să se calmeze și să îi dăm voie colegului nostru să își formuleze întrebarea.

Doamna Fusu.

Doamna Corina Fusu:

Da. Întrebarea este următoarea. La nici un domeniu printre personalitățile care pot beneficia de aceste indemnizații, spre exemplu, la domeniul muzică sau creații muzicale nu am regăsit interpreții, cum ar fi interpreții de operă, pentru că există figuri marcante.

Se regăsesc doar personalitățile care compun muzica, dar există și cântăreți de operă, de talie mondială, cum a fost, Dumnezeu să o ierte, Maria Bieșu, care ar fi meritat și ea sau poate mai merită și alții. Deci interpreților de muzică cred că ar trebui să le găsim un loc.

De asemenea, la domeniul „Arte plastice” și domeniul „Fotografie”, sînt domenii de creație. Exisă fotografi în lume și în Republica Moldova cu realizări extraordinare și ar trebui și lor să le găsim un loc.

Și al treilea domeniu, pe care nu l-am regăsit, sînt, spre exemplu, dansatorii sau coregrafii, care reprezintă și ei o breaslă ce aduc creației o contribuție deosebită.

Deci, pentru lectura a doua, am să vin cu propuneri, să le regăsim și lor un loc în acest proiect de lege.

Domnul Igor Corman:

Foarte bine că ne-ați anunțat.

Doamna Corina Fusu:

Cred că merită.

Domnul Igor Corman:

Noi o să fim pregătiți. Într-adevăr, pentru lectura a doua, toate amendamentele, regulamentar, le propuneți comisiei.

Dumneavoastră aveți și o luare de cuvînt, domnule Ciobanu. (*Rumoare în sală.*)

Păi, ce să vă răspundă dacă o să discutați în lectura a doua la comisie. (*Rumoare în sală.*)

Ne-ați informat, noi toți sîntem pregătiți pentru acest proces de transmitere a amendamentelor.

Și acum, îl rog pe domnul Ciobanu, cu luare de cuvînt. (*Rumoare în sală.*)

Autorul cu atît mai mult are dreptul, conform Regulamentului, da. (*Rumoare în sală.*)

De acum, dacă este nevoie sau nu, e altă treabă. Decide autorul. (*Rumoare în sală.*) Dar are dreptul.

Domnul Ghenadie Ciobanu:

O... Accept.

În primul rînd, doamnă Fusu, totuși vreau să mă folosesc de această ocazie și să vă spun: totul este. Uitați-vă, articolul 9, la capitolul II, la „Criterii” acolo este arta interpretativă, și o să găsiți exact scris că artiștii de pe scene, inclusiv de operă și balet. Se referă la coregrafi, dansatori, la oricine, inclusiv la cântăreți.

Arta interpretativă are în vedere toate genurile de artă interpretativă.

Privind fotografiile, eu i-am răspuns domnului Saharneau exact același lucru: este, sînt genuri clasice de creatori și noi am mers pe această formulă.

Și acum, dați-mi voie să vă rețin atenția pentru vreo trei minute, nu mai mult.

Stimate domnule Președinte,

Stimați colegi,

În această luare de cuvînt voi aduce cîteva argumente în favoarea proiectului propus spre discuții și aprobare în primă lectură. Totul ce prezintă astăzi: patrimoniul cultural universal, edificiile, casele, construcțiile inginerești, colecțiile muzeale, bibliotecare, arhivistice, capodoperele muzicale, cărțile. Toate acestea au constituit, la vremea sa, mostre de artă contemporană, definind peisajul mental al populației din epoca respectivă.

Nu am putea admira aceste realizări spirituale dacă creatorii lor nu ar fi avut susținere fie din partea statului, a urbei, a unor societăți, a mecenaților.

Elitele politice ale țărilor civilizate au știut să pună aspectele materiale în slujba spiritualității, iar oamenii cu spirit dezvoltat au asigurat prin creație progresul laturii materiale a vieții.

Adesea ne întrebăm: de ce nu știm să ne protejăm patrimoniul? Poate din cauză că nu realizăm că obiectele de patrimoniu au prezentat cîndva arta contemporană și realizarea lor se datorează adesea susținerii din partea oamenilor și instituțiilor.

Pentru a avea un patrimoniu care să reprezinte urma noastră lăsată pe acest pămînt, este nevoie să îi susținem astăzi pe creatorii de valori culturale.

Actualmente, produsele culturale, cărțile scriitorilor, înregistrările muzicale, tablourile și sculpturile artiștilor plastici care, oricum, rămîn moștenire oamenilor din acest stat, intrînd în colecții, fonduri, biblioteci, se confecționează pe banii proprii ai artiștilor noștri sau, în cazuri fericite, din sponsorizări.

Ar trebui să remarcăm că politicile culturale autohtone, spre regret, nu sînt încă îndreptate spre susținerea culturii artistice contemporane de natură clasică.

În ultimii ani, au dispărut multe forme de completare a fondurilor, aceste forme reprezentînd, totodată, și un mijloc de susținere a creatorilor. Mă refer la comisiile de omologare și achiziție a operelor.

Deocamdată nu există nici cadru, nici criterii determinate de apreciere a rezultatelor muncii asidue a creatorilor de valori spirituale. Este învechit conceptul și modul de finanțare a culturii.

Consider că, în aceste condiții, este de datoria noastră să promovăm mecanisme financiare și fiscale de susținere a creatorilor. Doar așa vom evita pericolul dispariției culturii mari și exodul oamenilor de cultură.

Nu am să mă refer în această luare de cuvînt la însemnătatea instituirii indemnizației de merit, la importanța instalării criteriilor de apreciere a valorilor veritabile, la responsabilitatea comunității de experți, voi remarca doar că proiectul respectiv, adresat personalităților notorii din domeniul culturii artistice, oferă sens oamenilor de cultură din diferite generații.

Indemnizațiile de merit vor contribui la ridicarea prestigiului profesiilor din domeniu, prestigiului care se află în prezent la o gradație critică.

În finalul prezentării, vreau să aduc mulțumiri, în primul rând, președinților partidelor din Coaliția de guvernare, membrilor Consiliului Coaliției, Guvernului, deoarece, pentru promovarea acestui proiect, a fost nevoie de o decizie politică, de voință politică.

Aduc mulțumiri, în numele autorilor, tuturor colegilor din Parlament, care au susținut proiectul și au contribuit la promovarea acestuia.

Vă mulțumesc pentru atenție. *(Aplauze.)*

Domnul Igor Corman:

Și acum, urmează să supun votului aprobarea în primă a lectură proiectului de Lege cu nr.505. Cine este pentru rog să voteze.

Majoritatea voturilor. Proiectul de Lege cu nr.505 este aprobat în primă lectură.

Domnule Candu,

Vă rog.

Domnul Andrian Candu:

Stimate domnule Președinte,

Dragi colegi,

Pentru a respecta, poate, întocmai și a evita interpretările diferite cu aplicarea articolului 71, ce ține de proiectul nr.451, de lectură finală.

Articolul 71 alineatul (1) vorbește despre faptul că Parlamentul poate decide transmiterea proiectului pentru redactare în comisie și pentru prezentare spre adoptare în lectură finală.

De aceea, ca să nu fie motiv de interpretare, să propunem să votăm acest lucru, e cu o majoritate simplă.

Domnul Igor Corman:

Da, domnul Munteanu nu este și, oricum, nu este motiv de scandal în sală.

Dar pentru stenogramă și pentru ca să fie respectată procedura, deci eu supun votului această propunere. Pentru lectură finală, comisia să se pregătească și, în ședința următoare, de săptămîna viitoare, îl votăm în lectură finală.

Cine este pentru rog să voteze. Majoritatea deputaților au sprijinit această propunere.

Și a doua propunere.

Domnul Andrian Candu:

Și a doua propunere, stimate domnule Președinte, este ca proiectele nr.525, nr.534, nr.123 și nr.106 procedura de vot să fie amînată pentru săptămîna viitoare.

Domnul Igor Corman:

Da. Deci noi le-am dezbătut. Toate rapoartele au fost prezentate, luările de cuvînt. Este vorba doar de exercițiul de vot în lectura a doua.

Deci eu supun votului, da, aceste propuneri ca să fie transferate pentru săptămîna viitoare.

Nr.525. Cine este pentru? Toți de acord.

Nr.534. Majoritatea de acord.

Nr.123. Cine este pentru? De acord.

Nr.451. Cine este pentru? De acord.

Și nr.106. Cine este pentru? Toți sînt de acord.

Deci le vom supune votului săptămîna viitoare.

Deci atît, stimați colegi. Acestea au fost subiectele din ordinea de zi.

Vă mulțumesc.

Vă doresc o după-amiază frumoasă și ne revedem săptămîna viitoare.

Ședința s-a încheiat la ora 15.14.

*Stenograma a fost pregătită spre publicare
în Direcția generală documentare parlamentară
a Secretariatului Parlamentului.*